

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ

Πτυχ. Ιερός ἐν ΒΑΜΩ Κρήτης

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΣΥΝΑΡΜΟΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑβδομαῖου Ἀρ. 26

«Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεμα ζωοποιεῖ» (Β' Κορ. γ. β.)

ΧΑΡΙΣ ΠΕΡΙΣΣΕΥΟΥΣΑ

ὑπὸ J. MAWSON

(Βασιλειῶν Τετάρτη) Κεφ. 8'. 1—7

Εὐρίσκομεν τὸν Προφήτην Ἐλισσαῖ ἐν ποικίλλας περιστάσεις καὶ ἀντιμετωπίζοντα πολλὰς καὶ μεγάλας δυσκολίας, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκομεν αὐτὸν εἰς οὐδεμίαν περίστασιν ἢ δυσκολίαν τὴν ὁποίαν νὰ μὴ ὑπερνικήσῃ ἢ νὰ μὴ φανῇ ἱκανὸς νὰ ὑπεριπιδῇ. Συνήντησε παντὸς εἶδους ἀνθρώπους εἰς παντοίας ἀνάγκας καὶ θλίψεις, βασιλεῖς, στρατιώτας, λεπροὺς, χρεωκοπημένους, καὶ ἐκεῖνος εἶχε πάντοτε τὴν εὐλογίαν ἧς ἕκαστος εἶχε ἀνάγκην. Ἦτο ὁ ἀντιπροσωπεύων τὸν Θεὸν ἐν μέσῳ λαοῦ δυστυχοῦντος καὶ ἐκεῖνος παρείχε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς δυστυχεῖς ἁμαρτωλοὺς. Παρείχεν εἰς αὐτοὺς τὴν εὐλογίαν, ἥτις ἦτο ἐν τῷ Θεῷ δι' αὐτοὺς. Ὑπὸ τὴν ἔκποσιν ταύτην ἀπεινόνιζε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ ὅπως ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ Ἐλισσαίου μεταχειριζόμεθα τοῦτον ὡς τύπον τοῦ Μεγάλου Σωτῆρος.

Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ θέμα μου, τοῦτο τονίζω πρὸς ὑμᾶς, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ μέγα ἀντίτυπον τοῦ προφήτου τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ βιβλίῳ τῶν Βασιλειῶν.

Εἶναι συγκινητικὴ ἡ ἱστορία τῆς χήρας γυναικὸς καὶ τὸ τρόπος καθ' ὃν ὁ προφήτης ἐπλήρωσε τὰς χρεῖας τῆς. Ἡμεῖς παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις τὴν ἀνάγκην καὶ εἶτα τὴν χάριν πληροῦσαν τὴν ἀνάγκην. Εἶναι καὶ ἀπεικονίσις ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ μαύρη ἀπελπισία τῶν ἁμαρτωλῶν μεταβάλλεται εἰς λαμπρὰν ἀκτῖνα πλήρους ἀπολαύσεως τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἥτις εἶναι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ δι' αὐτοὺς. Μία χήρα ἐν ταῖς Γραφαῖς παριστᾷ τὸ σύμβολον τελείας ἀπελπισίας καὶ ἀντικείμενον οἴκτου, ἡ δὲ περὶ ἧς ὁ λόγος χήρα ἦτο χρεωκοπημένη. Ἡ θέσις αὕτη ἦτο ἀναμφιβόλως λυπηρὰ καὶ ἀπεικονίζει τὴν κατάστασιν παντὸς ἁμαρτωλοῦ μακρὰν τοῦ Χριστοῦ. Ἐπιθυμῶ ὅπως οἱ ἀναγνώσται θεωρήσουν τὴν

εἰκόνα ταύτην καὶ παραβάλλωσι ταύτην μὲ τὴν ἰδικὴν τῶν καταστάσεων, ὡς χρεωκοπιμένοι ἁμαρτωλοὶ, μὴ δυνάμενοι νὰ ἀπαλλάξωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ τὰς εὐθύναις, ὅτι εἶναι ἄνευ δυνάμεως. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅστις πάντοτε ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν εἶπε μίαν παραβολὴν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου ἐντὶ ὁποῖα ὠμίλησε περὶ δύο χρεωφειλετῶν, οἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδώσωσι τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν δανειστήν. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ δανειστής οὗτος, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ὀφειλέται. Ἀπευθύνομαι πρὸς τοὺς ἀναγνώσταις μου οἱ ὁποῖοι δὲν κατέφυγον ἀκόμη πρὸς τὸν Σωτῆρα διὰ τὴν πλήρωσιν ἀναγκῶν τῶν καὶ ἐρωτῶ αὐτοὺς: Ἔχετε συνείδησιν τῶν ὀφειλῶν σας, τῆς ἐνοχῆς σας καὶ τῆς ἀπελπιστικῆς σας καταστάσεως; Ἐὰν ἀρνήσθε νὰ ἀντικρύσητε ταύτην καὶ νὰ ἴην θεωρεῖσθε τώρα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χάριτος, θὰ εὐρεθῇτε ὑποχρεωμένοι νὰ λογοδοτήσητε δι' αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Ἡ χήρα συνησθάνθη τὴν σοβαρὰν τῆς θέσιν, ὅτι ὁ δανειστής ἦλθε ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα εἰς αὐτόν. Δόξα τῷ Θεῷ ὅτι σήμερον ὁ δανειστής δὲν ἀπῆτησεν ἀπὸ ἡμᾶς ἀκόμη τὰ ὀφειλόμενα, ἀπ' ἐναντίας προσφέρεται ὅπως ἀπαλλάξῃ τοὺς ὀφειλέτας ἐκ τῶν χρεῶν τῶν, προκηρύσσων ἄφεσιν εἰς πάντας, «ὁ Θεὸς ἦτο ἐν τῷ Χριστῷ... μὴ λογαριάζων εἰς αὐτοὺς τὰ πταίσματα αὐτῶν καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς τὸν λόγον τῆς συμφιλίωσης».

Οἱ ἄνθρωποι ἐν τῇ ὑπερφανείᾳ τῶν ἀρνοῦνται νὰ λάβωσι τὴν ἀληθῆ αὐτῶν θέσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀρέσκονται νὰ ταπεινωθῶσι καὶ νὰ ὁμολογήσωσι τὴν ἀλήθειαν. Ἐξοπατῶσιν ἑαυτοὺς νομίζοντες ὅτι ἐν τέλει ἔχουσι κατὰ καλὸν τὸ ὅποῖον ὁ Θεὸς θὰ τοὺς ἀναγνώσῃ καὶ ἐπομένως θὰ καταστῶσιν ἱκανοὶ νὰ κερδίσωσι τὴν εὐνοίαν τοῦ διὰ τῶν ἔργων τῶν. Ἐὰν σεῖς, φίλε ἀναγνώστα, εἰσθε ἐξ ἐκείνων, μάθε ὅτι ἐρχεται ὥρα ὅποτε θὰ ἀναγνωρίσῃς ὅτι ἡ πατήθης οἰκτρῶς καὶ διὰ τῶν ἰδίων σου ἔργων δὲν δύνασαι νὰ εὐαρεστήσῃς εἰς τὸν Θεόν, ἡ δὲ ὥρα αὕτη θὰ ἐπιστῇ ὅταν ὁ δανειστής προβάλλῃ τὰς ἀπαιτήσεις του.

Σεῖς πλησιάζετε τὴν τρομερὰν ὥραν τῆς

κρίσεως ἐὰν εἰσθε χωρὶς Χριστοῦ. Πᾶς παλμὸς τῆς καρδίας σας φέρει ὑμᾶς ἐγγύτερον τῆς ὥρας ταύτης, τῆς ὥρας τοῦ θανάτου, καθ' ἣν μεταβαίνετε ἀπὸ τοῦ χρόνου εἰς τὴν αἰωνιότητα. Τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάμνει τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες ζῶσιν ἀνευ Χριστοῦ, νὰ τρέμωσι τὸν θάνατον; Εἶναι τὸ ὅτι φοβοῦνται τὰ μετὰ τὸν θάνατον. «Μετὰ θάνατον κρίσις» λέγει ὁ Θεός. «Ὅταν σεῖς ἐξέλθῃτε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου διὰ τοῦ θανάτου θὰ συναντήσῃτε τὸν Θεὸν τῆς κρίσεως. Μερικοὶ μᾶς λέγουν ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἔλεος μετὰ τὸν θάνατον, ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν μᾶς δεικνύει τοιοῦτόν τι. Ἡμεῖς πιστεύομεν εἰς τὸ ἔλεος μεθ' ὅλης ἡμῶν τῆς καρδίας. Ὁ Θεὸς εἶνε πλούσιος εἰς ἔλεος, ὁμιλεῖ περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ εὐλογητῷ αὐτοῦ λόγῳ καὶ προσφέρει τοῦτο εἰς ὅλους, ἀλλ' οὐχὶ μετὰ θάνατον. Μετὰ θάνατον, λέγει ὁ Θεός, εἶνε κρίσις. Ὁ δανειστής τότε θὰ ἐγείρῃ τὰς ἀπαιτήσεις του διότι «πᾶς τις θέλει δώσει λόγον εἰς τὸν Θεὸν περὶ ἑαυτοῦ. Τότε σεῖς οἵτινες ἡρνήθητε νὰ ὑποταχθῇτε εἰς τὸν Θεόν καὶ νὰ ὁμολογήσῃτε τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ σας θὰ ἀνακαλύψῃτε ὅτι εἰσθε χρεωκοπημένοι μὴ δυνάμενοι νὰ πληρώσῃτε τίποτε.

Τότε θὰ ἐκτελεσθῇ δικαιοσύνη ἀδέκαστος. Ἡ χήρα γυνὴ ἐβριβιάθη ὅτι ὁ δανειστής ἤρχετο διὰ νὰ ζητήσῃ τὰ ὀφειλόμενα καὶ ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ τῆς ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ. Ὑπῆρχεν ἐν τῇ χώρᾳ εἰς ἄνθρωπος πρὸς τὸν ὁποῖον ἡδύνατο νὰ ἀποταθῇ καὶ ὑπῆγε πρὸς αὐτόν, τὸν εὔρε δὲ ἔτοιμον καὶ μετὰ πολλῆς προσηνείας νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς.

Τόσον εὐμενὴς ὑπῆρξε πρὸς αὐτήν, ὥστε φαντάζομαι αὐτὸν ἀκούοντα μετὰ συμπαθείας ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς χήρας. Τῆς λέγει: «Τί νὰ κάμω δι' ἐσέ; Τί ἔχεις ἐν τῇ οἰκίᾳ;» Ἀλλὰ πῶς νὰ περιγράψω τὴν χάριν τοῦ Ἰησοῦ; Δύναμαι νὰ σᾶς εἰπῶ πῶς ἐφέρθη πρὸς ἐμέ. Ὑπῆγα πρὸς αὐτὸν ὡς ἐλεεινὸς ἁμαρτωλὸς καὶ μὲ ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶ ὅτι ἡὐχαριστήθη νὰ με ἴδῃ, μὲ ἔκαμε νὰ ἐννοήσω ὅτι ἦτο *Φίλος μου* — ὁ φίλος τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὅτι ἡδυνάμην νὰ τοῦ εἰπῶ πᾶν ὅ,τι δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ εἰπῶ εἰς οὐδένα ἄλλον. Ὅπως ἐφέρθη πρὸς ἐμέ, θὰ φερθῇ καὶ πρὸς ὑμᾶς. Ἐὰν αἰσθάνησθε τὰς ἀνάγκας σας ὑπάγετε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐκεῖνος δὲν ἀπέβαλε ποτὲ μίαν ψυχὴν. Ἐὰν ὑπάγητε πρὸς Αὐτὸν θὰ πεισθῇτε ὅτι Ἐκεῖνος εἶναι ὁ *Εὐλογητὸς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ*, περὶ τοῦ ὁποῖου ὁμιλεῖ ἡ ἱστορία μας; θὰ εὗρητε αὐτὸν ἔτοιμον νὰ ἀναλάβῃ τὸ

βάρος σας καὶ πληρώσῃ τὰς ἀνάγκας σας.

Εἶπεν ὁ Ἑλισσαιὲς πρὸς τὴν γυναῖκα: Τί νὰ κάμω διὰ σέ; Τί ἔχεις ἐν τῇ οἰκίᾳ; καὶ ἐκεῖνη ἀπήντησε «ἡ δούλη σου δὲν ἔχει εἰμὴ ἐν δοχεῖον ἐλαίου». Ἡδύνατο νὰ εἴχε ποτὲ ἐν τῇ οἰκῇ της θησαυρούς, ἀλλ' οἱ θεοὶ τοῦ κόσμου τούτου δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τὴν σώσουν ἀπὸ τὴν συμφορὰν καὶ τώρα ὅτε ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐξηφανίσθησαν ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀνδρόσ της, δὲν ἔμεινεν εἰμὴ τὸ δοχεῖον τοῦ ἐλαίου, εὐτελὲς πρᾶγμα, μὴ δυνάμενον πλέον νὰ ἐπαρκέσῃ οὔτε διὰ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς, πολλῶν δὲ μᾶλλον διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους τῆς. Εἶπεν ὁ Ἑλισσαιέ: «Τοῦτο εἶνε πᾶν ὅ,τι χρειάζεσαι». Ἐκεῖνο τὸ μόνον δοχεῖον τοῦ ἐλαίου ἦτο πᾶν ὅ,τι ἐχρειάζετο. Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι εἶναι πλησίον σας ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς πᾶσαν χρεῖαν σας ἐὰν μόνον ἐστρέψεσθε πρὸς τὸν Σωτῆρα, τὸν ὁποῖον σᾶς παριστᾷ τὸ ἔλαιον; Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ φέρει τὴν σωτηρίαν. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς ὑμᾶς θαυμαστὴν εὐλογίαν. Ἡ χάρις τοῦ εἶναι ἀρκετὴ διὰ σᾶς. Ἐκεῖνος ὄχι μόνον θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τοὺς φόβους σας, ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς δώσῃ «ἔλαιον ἀγαλλιάσεως».

Τὸ ἔλαιον περὶ οὐ μᾶς ὁμιλεῖ ἐνταῦθα εἶναι τὸ ἐξ ἐλαίας ἔλαιον τὸ ὁποῖον ἦτο τὸσον πλησίον εἰς τὴν χεῖρα τῆς χήρας.

Γνωρίζομεν ὅτι τὸ ἔλαιον παράγεται διὰ τῆς ἐκθλίψεως τοῦ ἐλαιοκάρπου ἀφοῦ πρῶτον ἀλεσθῇ ἐν τῷ μύλῳ. Τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας παριστᾷ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ὅστις ἐν τῇ Βίβλῳ τῶν ψαλμῶν ἀναφωνεῖ «Εγὼ εἰμαι ὡς ἐλαία εὐθαλὴς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου», καθὼς δὲ τὸ ἔλαιον παρέχεται διὰ τοῦ ἀλέσματος καὶ τῆς ἐκθλίψεως τοῦ ἐλαιοκάρπου οὕτως ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐκχέεται εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸν Εὐλογητὸν Κύριον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ εὐθαλὴς ἐλαία ἐν μέσῳ ξηροῦ κόσμου καὶ ἐπρεπε νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὸ ἄλεσμα τῆς κρίσεως τοῦ θανάτου. Ἐκεῖνος ὑπέφερε ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς θείας κρίσεως, διότι ἡ δικαιοσύνη ἦτο ἀνάγκη νὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ βλέπομεν τὴν δικαιοσύνην ἱκανοποιουμένην. Ἐκεῖ ἐγενεῖν Ἐκεῖνος «ἁμαρτία δι' ἡμᾶς διὰ νὰ γίνωμεν ἡμεῖς δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ». Ἐκεῖ ἔπαθεν ὁ δίκαιος ὑπὲρ τῶν ἀδίκων. Ὁ εὐλογητὸς Χριστὸς τοῦ Θεοῦ «ἐπλήρωσε πᾶσαν δικαιοσύνην». Ἐπλήρωσε τὴν μεγάλην τιμὴν ὅτε παρέδιδεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ὡς ἀποτέλεσμα ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐκχέεται δωρεάν τώρα πρὸς τοὺς ἁμαρτωλούς.

Τότε εἶπεν ὁ προφήτης τοῦ Θεοῦ «ὑπαγε δανείσθητι δοχεῖα παρ' ὅλων τῶν γειτόνων

σου, δοχεία κενά οὐχὶ ὀλίγα καὶ φέρε εἰς τὴν οἰκίαν, κλείσον τὴν θύραν ὀπίσω σου καὶ τῶν υἱῶν σου καὶ ἔκχεε ἐκ τοῦ ἐλαίου εἰς ὅλα τὰ δοχεία ταῦτα». Ἡ χήρα ἐξηλθε πιστεύουσα εἰς τοὺς λόγους τοῦ προφήτου καὶ συνήθροισεν εἰς τὴν οἰκίαν κενὰ δοχεία καὶ ὅτε ἡ οἰκία ἐγεμίσθη κενῶν δοχείων καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα, τότε ἐκείνη ἔλαβε τὸ δοχεῖον τοῦ ἐλαίου καὶ πρὸς ἑκκλησίαν τῆς τὸ ἔλαιον ἐξηκολούθει νὰ ρέῃ μέχρις ὅτου ἐπληρώθησαν ὅλα τὰ κενὰ δοχεία. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὰ δοχεία θὰ ἦσαν διαφόρων σχημάτων, χωρητικότητος καὶ ποιότητος κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν ἐμφάνισιν καὶ ἐσωτερικὴν των κατασκευὴν, ἀλλὰ ὅλα ἦσαν ὑπὸ μίαν ἐποψιν ὁμοία: **ἦσαν κενά**. Τί σημαίνει κενὸν δοχεῖον; δοχεῖον ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ λάβῃ οὐδὲν ἄπολύτως καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ δύνασθε νὰ τοποθετήσῃτε ὅ,τι θέλετε. Εἰσθε ἐτοιμοὶ νὰ ὑπάγητε εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς κενὸν δοχεῖον; νὰ εἰπῇτε εἰς αὐτὸν ὅτι δὲν ἔχετε νὰ προσφέρητε οὐδὲν εἰς Αὐτὸν, ὅτι δὲ δύνασθε νὰ δώσῃτε εἰς Αὐτὸν τίποτε ὡς πληρωμὴν τῆς εὐλογίας τὴν ὁποίαν προσδοκᾶτε ἐξ Αὐτοῦ; Λοιπὸν προσέλθετε εἰς Αὐτὸν καὶ εἰπατε του:

«Εἰμαι μόνον κενὸν δοχεῖον

Πτωχὸς γυμνὸς εἰς χώραν μακρὰν

Πλὴν τρέχω πρὸς σὲ ποῦ εἶσαι φῶς θεῖον

Προσμένω νὰ λάβω τὸ πᾶν δωρεάν.»

Δὲν ὑπάρχουσι δύο ἁμαρτωλοὶ ἀκριβῶς ὁμοιοὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν των ἐμφάνισιν κατὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς περιστάσεις· ἄλλοι πτωχοὶ, τινὲς πεπαιδευμένοι, ἄλλοι ἄμαθεῖς, τινὲς θρησκοὶ, ἄλλοι ἄνευ θρησκείας, ὅλα ταῦτα τὰ χαρακτηριστικὰ δὲν ἐνδιαφέρουσιν, μόνον ἐν πρᾶγμα ἐνδιαφέρει, πρέπει νὰ εἶναι κενὰ δοχεία. Τὸ προσὸν τοῦτο εἶναι οὐσιώδες διὰ νὰ τύχωσιν εὐλογίας. Τονίζω τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἀγαπητοί. ἀναγνώσται· εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτείνητε κενὰς χεῖρας πρὸς τὸν Θεὸν ἐὰν ἐπιθυμῇτε νὰ λάβῃτε τὴν εὐλογίαν του. Δὲν δύνασθε νὰ πληρώσῃτε τίποτε καὶ νὰ πράξῃτε τίποτε, οὔτε νὰ εἰπῇτε τίποτε πρὸς ὠφέλειαν σας, εἰμὴ ὅτι ἔχετε ἀνάγκην τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Τὸ ἔλαιον ἔρρεε μέχρις ὅτου πάντα τὰ δοχεία ἐπληρώθησαν καὶ ὅτε δὲν ἔμενε πλέον οὐδὲν δοχεῖον κενὸν **«Τὸ ἔλαιον ἐστάθη»**. Τοῦτο εἶναι σπουδαῖον πρᾶγμα πρὸς σκέψιν. Ἐὰν σεῖς ἀρνῆσθε νὰ λάβῃτε τὴν θέσιν κενοῦ δοχείου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ θὰ χάσῃτε τὴν εὐλογίαν Του, διότι ἔρχεται ὥρα ὅτε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ θὰ παύσῃ ρέουσα, ἢ σεῖς θὰ εὐρεθῇτε πέραν τῆς ἀκτίνος τῆς ἐνεργείας, τῆς, διὰ τῆς

ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου ἢ διὰ τοῦ θανάτου. Ἐν τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ ἀναγινωσκόμεν ὅτι «ἐκλείσθη ἡ θύρα». Ἐκεῖναι αἵτινες εἶχον λάβει ἔλαιον εἰς τὰ δοχεῖά των μετὰ τῶν λαμπάδων των εἰσῆλθον εἰς τὴν γαμήλιον εὐτυχίαν καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα, ἐκεῖναι δὲ αἱ παρθένοι αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον λάβει ἔλαιον ἀπῆλθον διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἀλλ' ἦτο πλέον πολὺ ἄργα καὶ ἔμειναν ἔξω. Ἐκεῖναι ἔμαθον ἄργα πλέον ὅτι τὸ ἔλαιον εἶχε παύσει νὰ ρέῃ, εἶχον ἀμελήσει τὴν μεγάλην σωτηρίαν καὶ ἀπεκλείσθησαν τῆς γαμήλιου εὐφροσύνης.

Σπεῦσον σπεῦσον σὶ τὸν Σωτῆρα καὶ θὰ λάβῃς εὐλογίαν.

Σπεῦσον σπεῦσον πρὶν παρέλθῃ ὁ καιρὸς, καὶ σκότος ἔλθῃ.

Ἀφοῦ πάντα τὰ δοχεία ἐπληρώθησαν, ἡ χήρα ἔσπευσεν πρὸς τὸν προφήτην καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν τί τῇ συνέβη, καὶ ὁποῖα χαρὰ θὰ εἶχε προηρώσῃ τὴν καρδίαν της! καὶ ὁ προφήτης τῆς εἶπε: **«Ὑπαγε πώλησον τὸ ἔλαιον καὶ πλήρωσον τὸ χρέος σου»**. Ὑπῆρχεν ἀρκετὸν ἔλαιον διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ χρέος; Ναί, ὑπῆρχεν ἀρκετὸν. Δόναται νὰ φαντασθῇ ἁμαρτωλὸν τινα νὰ μοὶ λέγῃ. «Εἶναι ἀρκετὴ χάρις δι' ἐμὲ διὰ νὰ καθάρσῃ τὰς ἁμαρτίας μου»· ὑπάρχει πλήρης συγχώρησις δι' ἐμὲ». Ἐνθυμούμαι ὅτι ὅτε μετέβην εἰς τὸν Χριστὸν εἶχα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτιῶν μου ἦτο ὑπερβαλλόντως μέγα, ἀλλ' εὐθὺς ἐδιδάχθην ὅτι ὅπου ἐπερίσσευσεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας μου καὶ νὰ δικαιώσῃ ἕνα ἄθλιον ἁμαρτωλὸν ὡς ἐμὲ· ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν σου. Ἀκριβῶς ὅπως ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Νῶε ἐκάλυψε τὰ ὑψηλότερα ὄρη, οὕτως ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ δύναται νὰ καλύψῃ τὰ ὅλα τῶν ἁμαρτιῶν σου σήμερον ἐὰν προσέλθῃ εἰς τὸν Θεὸν ὅσον δὴ ποτε μεμολυσμένος καὶ ἂν εἶσαι ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. Ἐκεῖνος δύναται νὰ σὲ καθάρσῃ καὶ νὰ σὲ δικαιώσῃ δωρεάν διὰ τῆς χάριτος Του **«διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»**. Τότε σὺ θὰ εὐφρῇς ἐν βλέμμα ὁπισθεν σου, εἰς τὸ παρελθὸν σου, καὶ θὰ εἰπῇς «Τὸ χρέος ἐπληρώθη, τὸ παρελθὸν ἐξηλείφθη, ὁ Θεὸς δὲν ἔχει καμμίαν ἀπαίτησιν ἀπ' ἐμοῦ, ἐκεῖνος ἐδικαίωσέν καὶ ἐμέ.»

Εἰς τὸ 8ον κεφ. τῆς πρὸς Ρωμαίους ἀναγινωσκόμεν **«Δὲν εἶνε λοιπὸν οὐδεμία κατὰκρισις εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»** «Ὅταν ὁ Θεὸς δικαιοῖ ἕνα ἄνθρωπον, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἶναι δεδικαιωμένος καὶ δὲν δύναται νὰ

καταδικασθῇ διότι ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ μένει σταθερά, πληνδικαιώσις αὐτὴν δὲν ἔρχετε πρὸς ἡμᾶς διότι ἡμεῖθα ἄξιοι αὐτῆς. Εἶναι θαυμαστὸν πρᾶγμα νὰ παρατηρῇ τις ὅτι οἱ δικαιωθέντες δὲν εὐλογοῦντα κατ' ἄξιαν ἢ ἐκ τῶν ἔργων των ἀλλὰ κατὰ πρόθεσιν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ χαρὰ κτῆρ τοῦ Θεοῦ φανεροῦται ἐν τῇ μεγάλῃ σωτηρίᾳ τὴν ὁποίαν προέβλεψεν, εἶναι ὁ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ ὁποῖος ἔθηκε δικαίαν βᾶσιν πρὸς εὐλογίαν μας καὶ ἡ βᾶσις αὕτη εἶναι ἡ ἀπολύτρωσις ἡ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ δίδει εἰς τὸν Θεὸν τὸ δικαίωμα νὰ δικαιώσῃ τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐὰν σεῖς πιστεύσῃς εἰς τὸν Ἰησοῦν σήμερον, ὁ Θεὸς θὰ σᾶς δικαιώσῃ. Γέγραπται «*Εἰς τὸν μὴ ἐργαζόμενον, πιστεύοντα*» δὲ *εἰς τὸν δικαιούντα τὸν ἀσεβῆ, ἡ πίστις του λογίζεται εἰς δικαιοσύνην*».

Σᾶς ἐρωτῶ, δύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε πίστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν; πίστιν εἰς Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκὶ διὰ τοιοῦτον σκοπὸν; ὅστις προέβλεψε τοιαύτην θαυμαστὴν σωτηρίαν διὰ σᾶς, καὶ ὁ ὁποῖος ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἔδειξε τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀγάπης; *Οὗτος, εἶνε ὁ Θεὸς τὸν ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς γνωρίσω*. Εἰς Αὐτὸν καλεῖσθε νὰ πιστεύσῃτε, καὶ ἐὰν πιστεύσῃτε εἰς Αὐτὸν, ἡ θαυμαστὴ εὐλογία εἶναι ἡ δική σας.

Πλὴν τοῦτο δὲν εἶνε τὸ πᾶν, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκα «*Πλήρωσον τὰ χρέη σου καὶ διὰ τοῦ ὑπολοίπου ζῆσε σὺ καὶ τὰ τέκνα σου*». Ἐνταῦθα βλέπομεν μίαν θαυμαστὴν πρόβλεψιν ὑπῆρχετοιαύτη ἀφθονία ὥστε οὐχὶ μόνον νὰ πληρωθῇ τὸ χρέος ἀλλὰ καὶ νὰ περισσεύσῃ ἀρκετὸν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας τῆς χήρας μέχρι τέλους. Τοῦτο δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν σχετικῶς μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ δὲν ἐξαντλεῖται διὰ τῆς συγχωρήσεως τῶν ἀμαρτιῶν μας, οὔτε διὰ τῆς δικαιοσεως μας— Ὑπάρχει τὸ ὑπόλοιπον τῆς χάριτος εἰς τὴν διάθεσιν μας μέχρι τέλους. Ἐχομεν ἀνάγκην τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ μᾶς ἀναγκαστοῖ μέχρις ὅτου οἱ πόδες μας σταθῶσιν εἰς τὴν οὐρανίαν δόξαν—μέχρις ὅτου διέλθωμεν τὸν κόσμον τοῦτον τῶν δυσκολιῶν καὶ φθάσωμεν εἰς τὴν αἰωνίαν μας κατοικίαν. Ἡ χάρις ἥτις εἶναι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἶναι ἀρκετὴ διὰ πᾶσαν χρεῖαν μας. Δὲν ὑπάρχει περίστασις εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ εὐρεθῇ εἰς χριστιανὸς διὰ τῆς ἀνοησίας του ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ φέρῃ εἰς αὐτὸν εὐλογίαν, οὔτε περίστασις εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ θέλημα

θεοῦ δύναται νὰ εὐρεθῇ, καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην του. Ὑπάρχει χάρις πρὸς ἀνορθωσιν ἡμῶν ὅταν πίπτωμεν καὶ χάρις φυλάττουσα ἡμᾶς ἀποπτώσεων.

Ὁ Ἑλισσαιὲ εἶπε «*Ζῆσε σὺ καὶ τὰ τέκνα σου μὲ τὸ ὑπόλοιπον*» καὶ ὅταν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ εἶπε «*Ζῆσε*», ἠγγίζει ἀκριβῶς τοῦτο. Ζῆν, σημαίνει ἀπολαμβάνειν ζωὴν καὶ ὁ Θεὸς ἐπιθυμεῖ νὰ χαρῶμεν ζωὴν. Ἐκεῖνος ἐπιθυμεῖ ὅπως ζήσωμεν *μὲ ζωὴν αἰώνιον* ὅπως πρέπει νὰ ζοῦν τὰ τέκνα του. Θέλει νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν ἀγάπην του. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς δι' ἡμᾶς καὶ ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ ὁδὸς διὰ τῆς ὁποίας ρέουν τὰ ὕδατα τῆς ζωῆς ἡ δὲ εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶναι *δωρεάν*. Ἐκεῖνος δὲν τὴν πωλεῖ διὰ δύο λόγους: α) διότι ἡμεῖς εἴμεθα πτωχοὶ ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ τὴν ἀγοράσωμεν καὶ β) Ἐκεῖνος εἶναι πάρα πολὺ πλούσιος ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ μᾶς τὴν πωλήσῃ. Ἐκεῖνος τὴν παρέχει δωρεάν εἰς ἀναξίους ἀνθρώπους διότι τοῦτο ἀκριβῶς σημαίνει ἡ λέξις «*χάρις*». Τὸν ἠὺχαριστήσαμεν διὰ τοῦτο; καὶ δεικνύομεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας ἀντλοῦντες ἀπὸ τὴν ἀκένωτον ταύτην πηγὴν διὰ νὰ ζώμεν αἰνοῦντες τὸ ὄνομα Ἐκεῖνου, ὅστις μᾶς ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὰ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς;

Πόσον εὐτυχὴς εἶναι ὁ Χριστιανὸς ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὴν χάριν, ἥτις εἶναι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἡ χάρις ἐδικαίωσεν αὐτὸν ἐκ πάντων, καὶ εἶναι ἐπαρκὴς εἰς πᾶσαν χρεῖαν του παροῦσαν, καὶ θὰ εἶναι μνημεῖον τοῦ ὑπερβάλλοντος πλούτου τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ Τ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΙΕΡΑ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Κρήτης

Ποῖος βόσκει πρόβατα καὶ δὲν τρώγει τὸ γάλα των, ἢ ποῖος φυτεύει ἀμπέλι καὶ δὲν τρώγει ἀπὸ τὸν καρπὸν του; γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι κάθε ἄνθρωπος ζῇ καὶ συντηρεῖται ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν κάμνει. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν γνωρίζομεν ὅλοι ἀπὸ τὴν καθημερινὴν μας ζωὴν διότι ὅλοι ἀνεξαιρέ-

τως περιμένουμεν νὰ ζήσωμεν καὶ ζῶμεν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν μας. Τοῦτο, φυσικά, ἀληθεύει καὶ διὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι κύριον ἔργον ἔχουν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν χριστιανῶν, τοὺς ὁποίους ποιμένουν πνευματικῶς· αὐτοὶ μὲ τὸ ἱερὸν μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, μᾶς εἰσάγουν εἰς τὴν ἁγίαν μας θρησκείαν, αὐτοὶ μὲ τὰς ἱερὰς λειτουργίας εἰς τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν μᾶς ἐνώνουν μὲ αὐτὸν τὸν ἅγιον Θεόν, αὐτοὶ μὲ τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως μᾶς καθαρίζουν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, αὐτοὶ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας μας καὶ τῆς πραγματικῆς εὐτυχίας μας, αὐτοὶ παρακαλοῦν τὸν Θεόν, ὅχι μόνον διὰ τὸ ἀσθενῶμεν διὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς ἀσθενείας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατον δὲν παύουν νὰ εὐχῶνται εἰς τὸν Ἅγιον Θεόν, διὰ τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν τῶν ψυχῶν μας. Μὲ ὀλίγας λέξεις οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας μᾶς παραλαμβάνουν ἅμα γεννηθῶμεν, μᾶς παρακολουθοῦν καθ' ὅλην τὴν ζωὴν μας, ὡς ἰατροὶ τῶν ψυχῶν μας ὡς εἰλικρινεῖς καὶ ἄδολοι σύμβουλοί μας, καὶ ἐν γένει ὡς ὁδηγοὶ ἀλάνθαστοι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μας εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας. Ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον, ἐνῶ μᾶς ἐγκαταλείπουν καὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι καὶ πλούτη καὶ θέσεις καὶ ἀξιώματα, μόνον οἱ ἱερεῖς μᾶς παρακολουθοῦν μὲ τὰς παρακλήσεις τῶν πρὸς τὸν Ἅγιον Θεὸν διὰ τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν μας· αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια τὴν ὁποίαν μόνον οἱ ἄθεοι καὶ ὕλισται δὲν παραδέχονται, διότι ἡ ἁμαρτία ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶναι κυριευμένοι τυφλώνει αὐτοὺς πνευματικῶς, στρεβλώνει τὸν νοῦν τῶν, ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν Ἅγιον Θεὸν καὶ τοὺς καθιστᾷ ἀναισθητοὺς ὄντα, κατώτερα καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀρνοῦνται κάθε ἀλήθειαν· ἀφ' οὗ δυστυχῶς, ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ ἀρνοῦνται καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν. Τοῦτο χάρις εἰς τὸν Ἅγιον Θεὸν δὲν ἀληθεύει καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανούς τῆς Κρήτης, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων.

Αὐτὰ ἔχουσα ὑπ' ὄψει ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Σύνοδος μὲ τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ἀπευθύνεται πρὸς εὐσεβεῖς, ἀληθινὰ, Χριστιανούς, ἀπὸ πατρικὸν ἐνδιαφέρον, καθήκον καὶ δικαίωμα ἔχουσα, ὅπως συμβουλευεῖ τὰ ἀγαπητὰ τῆς πνευματικῆς τέκνα σὰς συμβουλεύει νὰ ἔχετε πάντῃ εἰς τὸν νοῦν σας

τὴν ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ σέβεσθε τὸν ἱερὸν κλῆρον, ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ δίδετε εἰς αὐτοὺς τὴν δυνατὴν ὀλικὴν συνδρομὴν καὶ βοήθειαν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη προέρχεται καὶ ἀπὸ τὸ ἀπόλυτον δίκαιον τοῦ νὰ ἀμειβῇται κάθε ἄνθρωπος διὰ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν κάνει, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἅγιον νόμον, ὁ ὁποῖος καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Π. Δ. καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐπιβάλλει νὰ φροντίζωσιν οἱ πιστοί, διὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν καὶ ζωὴν τῶν λειτουργῶν του, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην οἱ εὐσεβεῖς Πατέρες μας ἐξετέλουν μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ μὲ ἰλαρότητα ψυχῆς, παρέχοντες εἰς τοὺς ἱερεῖς τῶν 8, τι ἦτο δυνατόν εἰς αὐτοὺς, καὶ αὐτὴν τὴν ἱερὰν ὑποχρέωσιν ἀξιοῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπὸ σᾶς, νὰ ἐκτελήτε, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν προγόνων μας, ἡ δὲ δικαιολογία, τὴν ὁποίαν μερικοὶ προβάλλουν, ὅτι ὁ κόσμος σήμερον δυστυχεῖ, καὶ ἔχει μὲν τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτούμενην ὀλικὴν δύναμιν, δὲν εἶναι ἀληθῆς καὶ λογική, διότι τὴν πρόφασιν αὐτὴν δὲν μεταχειρίζονται δι' ἄλλα ζητήματα, τὴν πολυτέλειαν, τὰς ἀσκόπους καὶ ἐπιζημίους δαπάνας, δι' ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα βλέπομεν καθ' ἑκάστην.

Καὶ ἔχει μὲν ἡ Ἐκκλησία ἐκ τοῦ νόμου τὰ δικαίωμα νὰ εἰσπράτῃ τὰ συνειθισμένα ἑκπαλαὶ δικαίωματα τῶν ἱερέων, διὰ τῶν Πολιτικῶν δικαστηρίων (κατὰ τὸν Νόμον ἄρθρον 166), ἀλλὰ θεωρεῖ τοῦτο ὡς προσβολὴν τῶν Χριστιανῶν, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ διὰ τοῦ μέσου, αὐτοῦ, νὰ παρουσιάζηται ἐνάγουσα καὶ τὰ πνευματικὰ αὐτῆς τέκνα ἐναγόμενα καὶ διὰ τοῦτο καταφεύγει εἰς τὸ μέσον τοῦτο τῆς ἀποστολῆς τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὡς εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ ποῦ εἰσθε, θὰ ὑπακούσητε εἰς τὴν δικαίαν πατρικὴν αὐτῆς ἐκκλησίαν καὶ ἀξίωσιν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῶν ἀγώνων οἱ ὁποῖοι εἶναι προσβλητικοὶ καὶ θὰ προσφέρητε εἰς τοὺς ἐφημέριους σας τὴν δυνατὴν ὀλικὴν βοήθειαν, εἴτε εἰς χορὴν εἴτε εἰς εἶδος, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν εὐσεβῶν προγόνων μας, ἀπὸ τὰ προϊόντα σας, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οἱ ἱερεῖς, καθ' ἑκάστην παρακαλοῦν τὸν Ἅγιον Θεὸν λέγοντες ὑπὲρ «εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς».

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος δὲν ἔπαυσεν εἰς ἐπανειλήμμενας σχετικὰς

ἀποφάσεις καὶ παραστάσεις τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ μεριμνήσῃ καὶ περὶ τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ἀλλὰ δυστυχῶς, μὲ διαφόρους προφάσεις μέχρι σήμερον, δὲν ἐισηκούσθη, ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐμποδίσῃ τὴν Ἱ. Σύνοδον. νὰ ἐνεργήσῃ ὅ, τι νόμιμον καὶ συντελεστικὸν πρὸς κατόρθωσιν τοῦ δικαίου τούτου ζητήματος, ἀλλὰ καὶ σεῖς, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων σας, δύνασθε νὰ ὑποβοηθήσῃτε τὰ διαβήματα τῆς Ἐκκλησίας.

Μὲ τὴν βεβαίαν ἐλπίδα, ὅτι ὡς εὐσεβῆ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας θὰ ὑπακούσητε εἰς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τὰς οὐχογενεῖας σας καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας τὴν θεῖαν εὐλογίαν, καὶ διατελοῦμεν ἐνθερμοὶ πρὸς Θεὸν εὐχέται.

† Ὁ Κρήτης Τίτος
† Ὁ Ἀρκαδίας Βασίλειος
† Ὁ Ρεθ. καὶ Ἀδελποποιτα. Τιμόθεος
† Ὁ Κυδ. καὶ Ἀποκ. Ἀγαθάγγελος
† Ὁ Πέτρος Διονύσιος
† Ὁ Ἱερᾶς καὶ Σητείας Ἀμβρόσιος
† Ὁ Κισάμου καὶ Σελίνου Ἀνθίμος

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΟΙ ΘΕΟΣΟΦΟΙ ΚΑΙ Ο ΨΕΥΔΟΧΡΙΣΤΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΑΥΤΩΝ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 30—31 φύλλου)

Σκοπὸς μίας διαλέξεως δὲν εἶναι βεβαίως εὐρέως νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ διεκονυχίσῃ ζητήματα. Θὰ ἀπητεῖτο οὐκ ὀλίγων. Ἐπὶ αὐτὸ καὶ δὲν δυνάμεθα λεπτομερῶς νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ παρουσιάσωμεν τὰ ὑπὸ τῶν θεοσόφων κηρυσσόμενα. Ἀπλῶς ὀλίγα τινὰ θὰ εἰπωμεν διὰ νὰ λάβετε κάποιαν ἰδέαν τῶν διδασμάτων τῆς θεοσοφίας. Καὶ ἰὼν δὲν πρέπει νὰ θεωρήσῃ, ὅτι μία ἰδέα εἶναι ἀκριβής, διότι πολλοὶ ἄλλοι τὴν παραδέχονται, οὔτε διότι ἐπιστεύθη ἐπὶ αἰῶνας ὡς ἀκριβής. (Τρόπος πρὸς καταπολέμησιν τῶν θρησκειῶν). Τοιοῦτοτρόπως πᾶσα ἄλλη θρησκεία καταβαρυνθεῖται ἀφανίζεται. Ἀλλὰ, (νὰ ἔχωμε καὶ τὸ νοῦ μας) ἐάν ἡ σκέψις σου δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν τοῦ διδασκάλου (τοῦ Κρισμαμούρτι, βέβαια, ἡ ἀκριβέστερον τῆς κ. Μπέζαντ) σημαίνει, ὅτι ἡ σκέψις σου δὲν εἶναι ὀρθή. Πρέπει νὰ τὴν μεταβάλλῃς. (Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃς ἄλλην γνώμην). Διότι ἡ σκέψις τοῦ διδασκάλου εἶναι τελεία.

2ον) Ἡ ἀλήθεια τῆς διδασκαλίας τῆς θεοσοφίας εἶναι τόπον ὕψηλὴ καὶ τόσον βαθεῖα, ὥστε ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια νὰ μὴ δύναται νὰ συλλάβῃ ἐξ ὁλοκλήρου.

Ὅσοι τῶν ὁπαδῶν δὲν ἐννοοῦν πολλὰ πράγματα καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶναι ἡ ὁλότης, ἐξαιρέσει ὀλίγων, οἵτινες διευθύνουν τὰς ἐξαιρέσεις, πληροφοροῦνται νὰ μὴ ζητήσουν νὰ μάθουν περισσότερα, διότι ἀπλῶς στατα, δὲν ἔχουν νὰ μάθουν....

Ἡ ἀλήτης διδασκαλία, εἶναι βαθεῖα καὶ ἀκατα-

νόητος.

Ἄλλα διδάγματα τῆς θεοσοφίας ἔχουν ληφθῇ ἐκ τῆς ἀρχαίας σοφίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Αἰφνης. Νὰ σκέπτεσθε καλῶς προτοῦ ὁμιλήσῃ. Τὸ γνωστὸν μὴ προτρέχεται ἡ γλῶσσα τῆς διανοίας. Πράγμα, ὅπερ οὐδέποτε ὅμως, ἐφαρμόζει, ὁ ἀρχηγὸς καὶ διδάσκαλος Κρισμαμούρτι. Ἴσως, μὴ ὑπαρξούσης τῆς δευτέρας.

—Πρέπει νὰ πράττῃς τὸ καλὸν ἀποτάγῃν πρὸς τὸ καλόν.

—Νὰ μὴ εἶσαι ὑπερήφανος.

—Νὰ μὴ ὀργίζῃσαι.

—Αἱ σκέψεις σου νὰ συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ πράξεων.

Πάντα ταῦτα γνωστὰ διδάγματα τῆς Χριστιανωσύνης. Καί, ἐνῶ ταῦτα διδάσκοντες, οὐδόλως ἀναφέρουν τὸν Χριστιανισμόν, προκειμένου νὰ στηρίξουν ἰδέας τῶν σαθρῶν καὶ πεπαιωμένων, ὁχυροῦνται ὅσοιθεν τῆς Π. Γραφῆς, μνημονεύοντες ὀρισμένας αὐτῆς φράσεις.

Πλὴν, αἱ φράσεις αὗται, ἡ λαμβάνονται μεμονωμένως, χωρὶς τὰ προηγούμενα καὶ τὰ ἐπόμενα, τὰ ὁποῖα ἐν συνόλῳ παρέχουν ἐνότητα διὰ τὴν ἐξήγησιν ἢ στρεβλοῦνται καὶ διαστρέφεται ἡ ἐννοια αὐτῶν, πρὸς ἰδίαν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἀπώλειαν.

Αἰφνης: Οἱ θεόσοφοι ἔχουν καὶ κρυφὴν μυστικὴν διδασκαλίαν. Σᾶς λέγουν, λοιπόν, ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς εἶχε τιαυτήν: Δὲν εἶπε ἰσχυρίζονται. «Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ἐμπροσθεν τῶν χοίρων».

Ἐξηγήσεις κατὰ τὸ συμφέρον. Εἰς πάντας εἶναι γνωστὸν (πλὴν φαίνεται τῶν θεοσόφων), ὅτι ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν λόγων τοῦ αὐτῶν ἔλεγε: Μὴ προσφέρεται τὴν διδασκαλίαν εἰς τοὺς πεπορωμένους, ἵνα μὴ βεβηλώσωσι, τρόπον τινά, τὴν διδασκαλίαν διὰ τοῦ ἐμπαίγμου.

Ὁ Χριστὸς, ὁ ὁποῖος διεκήρυξεν: «οὐδὲ καίουςι λύχνον καὶ τιθέασι αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπει πᾶσιν» φέρεται ὑπὸ τῶν θεοσόφων, ὡς ἔχων κρυφὴν διδασκαλίαν.

Διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν δοξασίαν τῆς μετεμψυχώσεως ἢ μετενσαρκώσεως διατείνονται, ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς παρεδέχθη αὐτήν.

Ἰδοῦ: Ὁμιλῶν, σᾶς λέγουν, ὁ Χριστὸς περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, λέγει, ὅτι οὗτος ἦτο ὁ Ἠλίας μετενσαρκωμένος (τὸ μετενσαρκωμένος ἐννοεῖται, εἶναι ἐντελῶς προσθήκη τῶν θεοσόφων). Ἀλλὰ, λεπτολογίαι καὶ λεπτομέρειαι ἀνευ σημασίας.

Ὁ Χριστὸς πράγματι λέγει: «Ἠλίας ἦδη ἦλθε (ἐννοῶν τὸν Ἰωάννην) καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν».

Εἶπομεν, ὅτι λαμβάνουν τὰς φράσεις μεμονωμένας, χωρὶς καμμίαν σύνδεσιν.

Ὅπως ὑπάρχουν οἱ ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ Γραφή λέγει: «Οὐκ ἔστι Θεὸς». ἐνῶ πρόκειται περὶ ἄφρονος εἰπόντος: «Οὐκ ἔστι Θεός». Τοιοῦτοτρόπος καὶ ὁ Ἰωάννης: εἶναι Ἠλίας: μετενσαρκωμένος. Ἡ φράσις τοῦ Χριστοῦ «Ἠλίας ἦδη ἦλθε» εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου λεχθέντα πρὸς τὸν Ζαχαρίαν. «Ὅτι ὁ ἐκ τῆς Ἐλισάβετ γεννηθησόμενος ἔσται ἄλλος Ἠλίας, διότι ἔξει τὴν δύναμιν καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀποστολὴν Ἠλιοῦ, Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλιοῦ» ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστής.

Είναι άλλως τε γνωστόν ὅτι ἡ Γραφή συνειθίζει ν' ἀποδίδῃ τὰ αὐτὰ ὀνόματα εἰς ἄνδρας ἔχοντας τοὺς αὐτοὺς χαρακτῆρας καὶ τὴν αὐτὴν ἀποστολήν.

Ἀλλὰ, δίδουν οἷαν ἐξηγήσιν θέλουν, πρὸς παραπλάνησιν τῶν πολλῶν. Ἐὰν πράγματι ὁ Χριστὸς παρεδέχετο τὴν μετενσαρκώσιν, κατὰ τὴν Κρίσιν, τὴν ὁποίαν διεκήρυξε, ἡ ψυχὴ πῶς θὰ κριθῇ; Ἐν τίνι σώματι; Ἐν τῷ πρώτῳ ἢ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἢ τῷ τρίτῳ; Καὶ ὁ ἄφρων πλούσιος τοῦ Ἐδάγγελίου, θὰ ἡδιαφορεῖ καὶ ἐκεῖνος διὰ τὸν αἰφνίδιον θάνατον, ἐφ' ὅσον. Ἐπανενσαρκούμενος θὰ εἶχε καιρὸν νὰ διορθωθῇ καὶ ἐξαγιοθῇ ἐν τῇ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ ζωῇ, καὶ ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν θὰ τὸν παρηκολούθει ὁ νόμος τοῦ αἰτιατοῦ (τὸ Κάρμα τῶν Θεοσόφων). Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀστείον συζητήσεως. Διὰ νὰ ἰδῇτε δέ, γενικώτερον, ὁποῖα κακὴ χρῆσις γίνεται μεμονωμένων φράσεων κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν Γραφῶν, θὰ σὰς ἀναφέρω τὰ ἑξῆς:

Τελευταίως. Γάλλος τις ἱατρὸς ὁ Πῶλ Νουρί, εἰς ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν «Διεθνὴς εἰκονογραφημένη ἱατρικὴ» διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἰδέας του, λέγει, ὅτι καὶ ὁ Ἡσαΐας συμβουλευεῖ: «Φάγωμεν καὶ πίνωμεν, διότι αὖριον ἀποθνήσκομεν». Πράγματι ὁ Ἡσαΐας ἀναφέρει τοῦτο καὶ ὄχι συμβουλευεῖ, ἀλλὰ ἰδοὺ πως:

«Καὶ ἐκάλεσε κύριος Σαβαῶθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ κῆρυγόν. Αὐτοὶ δὲ ἐπιήσαντο εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα, σφάζοντες μόσχους καὶ θύοντες πρόβατα, ὥστε φαγεῖν κρέας καὶ πλεῖν οἶνον λέγοντες: «φάγωμεν καὶ πίνωμεν αὖριον γὰρ ἀποθνήσκομεν».

Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ ἀξιόλογος κυρία Μπέζαντ, ἣτις ἀναφέρει τὰ προλεχθέντα εἰς σχετικὰ τῆς βιβλίου, καταφεύγει εἰς βεβιασμένας ἐρμηνείας, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς, διὰ νὰ στηρίξῃ ἰδίᾳς δοξασίας καὶ ἀντιλήψεις.

Ἀτυχῶς δέ, ὑπάρχουν πάντοτε ἄνθρωποι ἔτοιμοι νὰ παραδεχθῶν καὶ νὰ πιστεύουν οἵανδήποτε δογματικῶς ἐξαγγελλομένην θεωρίαν. Καὶ δὲν εἶναι φαίνεται, καθόλου δύσκολον νὰ ἐπιτύχῃ τις τοῦ σκοποῦ του, ἀρκεῖ νὰ λέγῃ σοβαρῶς, ἔστω καὶ ἀνοησίας, πολλὰ τῶν ὁποίων ὡς ἀναπόδεκτοι σὰς ἀπαλλάσσουν καὶ τοῦ κόπου νὰ τὰς κατανοήσετε καὶ τὰς ἀποδείξετε.

Ἡ Θεοσοφία σὺν τοῖς ἄλλοις, ἔχει μεγάλην σχέσιν μὲ τὴν Ἀλχημείαν καὶ τὴν μαγείαν ἐν γένει. Δι' ὃ καὶ διάσημος Ἀγγλὸς ἱατρός, ἔγραφεν εἰς ἓνα περιοδικόν, ὅτι ἡ Θεοσοφία εἶναι ἐπικίνδυνος δι' ὅσους ἔχουν ἀδύνατον τὸ νευρικόν σύστημα.

Τελευταίως, καὶ αἱ Ἀθηναὶ ἐφιλοξένουν μίαν κυρίαν θεόσοφον, θεραπεύτριαν, ἣτις διὰ διαφόρων μαγικῶν μέσων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χεῖρῶν ἰσχυρίζετο, ὅτι ἐπετύγχανε τὴν ἴασιν τῶν ἀσθενῶν.

Ἡ κ. Μπέζαντ εἰργάσθη μὲ σύστημα διὰ νὰ ἐμφανίσῃ τὸν μέγαν ἐκπαιδευτὴν, τὸν προστατευόμενόν της ὡς Μεσσίαν. Ὁ ἐρχόμενος ἀπεκαλύπτετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Διὰ τρόπου καταλλήλου καὶ μεθοδικοῦ, ἀφίνετο νὰ ὑπονοηθῇ, ὅτι, ὁ ἀναμενόμενος, ἦλθε. Καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ὁπαδῶν τῆς θεοσοφίας, δὲν ἐβράδυναν νὰ ἀναγνωρίσουν τὸν μέγαν ἀναμορφωτὴν τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κριοναμουῦρι.

Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους 1925 ὁ Κριοναμουῦρι

ἔχων λάβει πλέον τὸν διορισμὸν του ὡς Μεσσίον, ἐξαπέστειλε τὰς εὐλογίας του ἀνὰ τὸν κόσμον ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, δημοσιεύων σχετικὸν ἄρθρον εἰς Ἀγγλικὸν προπαγανδιστικὸν περιοδικόν, διὰ τοῦ ὁποίου, συγχρόνως, ἤξιον ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς του καὶ ἐπέβαλε «νὰ τὸν λατρεύουν». Ἰσως ὅμως ἀπηυθύνετο μᾶλλον πρὸς τὰς κυρίας. «Μάθε νὰ με λατρεύης, ἦτο ἡ παραγγελία του, ἡ καινὴ τοῦ Διδασκάλου ἐντολή. Καὶ ἐξηκολούθει «Μόνον ἐν τῇ ὁδῷ τῆς λατρείας θὰ με συναντήσης».

«Λησιμόνησε τὸν ἑαυτὸν σου καὶ τότε θὰ εὐρεθῶ πλησίον σου». Ἐξήτει τὴν ἐντελὴ αὐταπάρνησιν. Θὰ λησιμονήσῃς τὸν ἑαυτὸν σου, καὶ πρὸ παντός τὰς ἀρχάς σου καὶ πεποιθήσεις σου, διὰ νὰ γίνῃς ὁπαδός του, καὶ τότε, ἀσφαλῶς, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Κριοναμουῦρι θὰ εὐρεθῇ πλησίον σου ἐν ὅλῃ τῇ αἴγλῃ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ αὐτοῦ...

Καὶ ἐτελείωνε τὸ δημοσίευσμα ἐκεῖνο.

«Εἴμαι ἐνώπιόν σας, ἀρκεῖ νὰ δύνασθε νὰ με ἰδῇτε».

Νὰ ἐξυψωθῇτε δηλ. τόσον, ὥστε νὰ μὲ αἰσθάνεσθε, νὰ με βλέπετε...

Ὁ ἐνσαρκωμένος ὅμως Θεός, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, φροντίζει νὰ τὸν βλέπουν οἱ ὁπαδοὶ του καὶ προσωπικῶς, ἐπισκεπτόμενος αὐτοὺς.

Τοιοῦτοτρόπως τὸν εἶδαν μέχρι σήμερον ἀρκετοὶ εἰς διαφόρους τόπους, ὑπάρχει δ' ἐλπὶς νὰ τὸν ἰδοῦν καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ὁπαδοὶ του καὶ ἰδίως αἱ ὁπαδοὶ του, εἰς τὰς ὁποίας ἐν τῷ μεταξύ θὰ ἔχῃ ἀναπτυχθῇ σφοδρῶς καὶ ἡ πρώτη ἀρετὴ τὴν ὁποίαν ἀπήτησεν ὁ διδάσκαλος, ἡ «τῆς λατρείας» Ἡ ἀξίωσίς του. «Μάθε νὰ με λατρεύης».

Τὴν 25 Μαΐου 1925 ὅτε ὁ ψευδοαναμορφωτῆς τῆς ἀνθρωπότητος συνεπλήρωσε τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐγένετο καὶ ἐπίσημος ἑορτασμὸς τῶν γενεθλίων αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ διδάσκαλος ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκεῖνου θὰ ἀνελάμβανε ἐπισήμως τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας.

Ἀπὸ τῆς ἡλικίας 13 ἐτῶν, ὅτε συνέγραψε τὸ μικρὸν ἐκεῖνο βιβλίον, μέχρι τῆς ἡλικίας αὐτῆς, πολὺ ὀλίγον ὁμίλουν οἱ θεόσοφοι περὶ αὐτοῦ. Κατὰ τὸ διάστημα ἐκεῖνο ἡ κ. Μπέζαντ ἐξεπαίδευε αὐτόν, ἐν ἀπομονώσει, ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ.

Κατὰ τὸν ἐπίσημον λοιπόν, ἑορτασμὸν τῆς συμπληρώσεως τοῦ 30οῦ ἔτους του, ἐξεφωνήθη ὑπὸ θερμοῦ ὁπαδοῦ λόγος ἐνθουσιώδης, δημοσιευθεὶς εἰς τὸ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκδιδόμενον περιοδικόν των: «Θεόσοφος» ἐκ τοῦ ὁποίου παραλαμβάνομεν τὰ ἑξῆς:

«Μὲ πόσῃ ἀνυπομονήσει ἀνεμέναμεν τὴν ἐπιστροφὴν του, μὲ τί ἐλπίδας καὶ τί φόβους... Ἡμουν συχνὰ περίεργος νὰ μάθω (ἴσως τοῦτο νὰ μὴ ἦτο ὀρθὸν ἐκ μέρους μου) ἐν ἡ κ. Μπέζαντ εἶχε τοὺς ἰδίους μὲ ἡμᾶς φόβους καὶ ἐλπίδας, ἡ ἦτο βεβαία καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὅτι ὅλα θὰ ἐπληγύναν καλὰ, ἐκείνη ἡδὲ ποῖα ἔργισεν τὰ δικτῶνά της εἰς τὴν τύχην (ὁμολογοῦν καὶ οἱ ἴδιοι πράξιν των) μὲ πολλοὺς κινδύνους καὶ πολλὰς ἐλπίδας.

Φαντάζομαι πόσον μεγάλη πρέπει νὰ ὑπῆρξε ἡ χαρὰ τῆς ὅταν ὁ ἀγαπημένος της καὶ προστατευόμενός της, ἐφάνη ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν της, καὶ ἀκόμη περισσότερον.—Εἶχα τὸν φόβον, λέγει, ὁ ὁμιλητῆς, μήπως ἡ προσωπικότης τοῦ Κριοναμουῦρι ἀπορροφηθῇ ἀπὸ τὴν προσωπικότητα τῆς κ. Μπέζαντ.

Και ὅμως σχεδόν, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἀπὸ τὰς Ἰνδίας ἐδείχθη ἀρχηγός. Ἐν τούτοις, ὁ ἀρχηγία τοῦ δὲν ἀφαιρεῖ τίποτε ἀπὸ τὴν λάμπριν τοῦ χρυσοῦ στεμματος. (Ἐπρεπε βλέπετε νὰ κολακέυση καὶ τὴν κ. Μπέζαντ). Τοῦναντίον λέγει ἡ κ. Μπέζαντ φαίνεται νὰ γίνεται νεώτερος, καὶ δυνατωτέρα, ὅταν ὁ Κρισναμούρτι εὐρίσκειται πλησίον της. Ὅταν, εἰς τὸν ἐξώστην, ὁμιλῇ ἐκεῖνος πρὸς τὸν λαόν, ἀκτινοβολῶν εὐλογίαν.

Καὶ ὁ πανηγυρικὸς ἐτελείωνε λυρικώτατα. «Ἄς μείνῃ μαζί μας ἄς μείνῃ διὰ νὰ εὐλογῇ καὶ θεραπεύῃ τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαούς, τοῦ πάσχοντος κόσμου, τὸν ὅποιον τόσον ἀγαπᾷ».

Ὁ ψευδομεσίας ἔκτοτε περιοδεύει κηρύττων. Καὶ ἀποῦ περιήλθε τὴν Ἀνατολὴν (ἄνευ ὅμως σπουδαίων ἀποτελεσμάτων) ἤρχισε νὰ περιοδεύῃ τελευταίως τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην παρακολουθούμενος πάντοτε ἀπὸ τὴν προστάτιδά του καὶ κηδεμόνα του κ. Ἀνναν Μπέζαντ.

Καὶ ἐνῷ ὁ διδάσκαλος δὲν φαίνεται νὰ ἐννοῇ πόλλὰ πράγματα, ἐξ ὧν συμβαίνουν γύρω του, καὶ περὶ τὸ πρῶτον του, ἐννοεῖ ὅμως πολὺ καλά, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀφίγῃ τὴν εὐκαιρίαν καὶ νὰ μὴν ἀπολαμβάνῃ τῶν ἐγκοσμίων ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα τόσον ἀφθόγως τοῦ προσφέρονται ὑπὸ τῶν περίε θυμαστῶν καὶ θαυμαστῶν του. Καὶ οὕτω ζῇ τὸν βίον καθαρὸ ἡγεμονικόν. Εἶναι δὲ καὶ ἐντελὼς συγχρονισμένος εἰς τὴν κοινόλογον περιβολὴν του. Φέρει παντελόνια τσάρλεστον καὶ κατὰ τὸ θέρος περιλαίμια ἀλὰ Μπάθρον. Φαίνεται δέ, ὅτι εἶναι καὶ ὡραίος μὲ ἡδυπαθεῖς, μέλινας ὀφθαλμούς, καὶ οὕτω ἀσκεῖ κάποιαν γοητείαν, ἰδίως ἐπὶ τῶν γυναικῶν.

Οἱ ἐκ τοῦ πλησίον γνωρίσαντες αὐτὸν. μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Ἕλληνες συνάδελφοι, ὅχι βέβαια ὁπαδοὶ του, βεβαιοῦν, ὅτι πρόκειται περὶ ἐνὸς ἐντελὸς ἀνοήτου νέου, ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτο, πιστεύοντες καὶ αὐτοὺ πλέον ὅτι εἶναι μέγας ἄνθρωπος.

Τώρα, ἐὰν εἶναι ἀνόητος ὁ ἀρχηγός, τοῦτο δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν διὰ τοὺς πιστοὺς, καὶ ἐὰν ἀκόμη τὸ ἀντιλαμβάνονται, ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς Βισνοῦ, δὲν ἐδίστασε, πολλάκις, καὶ ὅπου μορφήν ἴδου νὰ ἐμφανισθῇ. πρὸς ἐξυηρέτησιν τῶν ἀγαθοεργῶν του πάντοτε σκοπῶν...

Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναμορφώσῃ τὴν ἄνθρωπότητα, ἔστησε τελευταίως τὸ στρατηγεῖον του εἰς τὴν Ὀλλανδίαν. Εἰς μέγα πολυτελὲς ἀνάκτορον, εἰς τὴν πόλιν Ὀρμεν παρὰ τὸ Berde. ὅπου ἐδρασεῖ τὸ τάγμα τοῦ Ἀστέρος, εἰδικῆς ὁργανώσεως τοῦ Θεοσοφισμοῦ καὶ ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἰδανικοῦ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, καθὼς λέγουσιν καὶ τὴν διέδοσιν τῶν ἀρχῶν τῆς Θεοσοφίας καὶ κυρίως, εἰς τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα θεωροῦν κατάλληλα διὰ τὴν ἐξυηρέτησιν τοῦ σκοποῦ των.

Εὐτυχῶς διὰ τὸν Κρισναμούρτι καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν δὲν ἐχάθησαν ἀκόμη οἱ πλούσιοι καὶ παράδοξοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, οἵτινες δὲν διστάζουσιν τὰ πάντα νὰ προσφέρουν διὰ μίαν ἰδιοτροπίαν, δι' ἓνα τῶν κέφι, ἀπολαμβάνοντες περιέργων καὶ ἐξαιρετικῶν πραγμάτων. Οἱ ἄνθρωποι τῶν ἀναζητήσεων. Ἐνῶς τοιοῦτος ὁ βαθύπλουτος βαρὺνος Van Pallandt προσέφερε τὸ ἐν λόγῳ ἀνάκτορον εἰς τὸν μέγα Ἀρχηγόν. Καὶ ἡ παράδοσις ἐγένετο ἐπισημότατα παρουσίᾳ τῆς κ. Ἀννας Μπέζαντ καὶ ὀλίγων τυχερῶν φίλων. Καὶ καθὼς περιέγραφε τότε ὁ «κήρυξ τοῦ Ἀ-

στέρος» Ἀγγλικὸν Θεοσοφικὸν περιοδικόν, ὁ πιστὸς δοῦλος τοῦ Κυρίου, ἔκαμε τὴν ἐπίσημον ἀφιέρωσιν τοῦ κτήματός του, ἵνα τοῦτο καθὼς, εἶπε, καταστῇ ἓνα ἰσχυρὸν κέντρον, ἀκτινοβολοῦν οἶκτον—ἕσον δι' αὐτὸ δὲν εἶχε ἀδικον—καὶ ἀδελφωσύνην. Καὶ ὁ ἀρθρογράφος προσθέτει ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ δωρητὴς θὰ δεχθῇ τὴν ἀπεράντων εὐλογίαν τοῦ Κυρίου, πρὸς τὸν ὅποιον τοιαύτην προσέδωκε δωρεάν.

Καὶ καταλήγει: «Ὅτι μίαν ἡμέραν τὸ Ὀρμεν—ἔσονται θὰ καταστῇ τόπος προσκυνήματος τοῦ κόσμου, ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος τοῦ ὁποίου λάμπει ἡ αὐτὴ ἐνός νέου αἰῶνος.

Ὁ πόθος καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ἀνθρώπων. Οὕτε ὀλίγο οὔτε πολὺ: Ὀλοκλήρον τοῦ κόσμου προσκυνήμα, ἡ ἱερὰ πόλις τῶν πιστῶν, ἡ Μέκκα τῶν θεοσώφων. Καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ζωηρὰ ὡς εἶναι, ἐκφράζεται ἄνευ ἐνδοιασμῶν καὶ ἀμφιβολιῶν. Τώρα, ἂν πράγματι τὸ πιστεύουν καὶ οἱ ἴδιοι ἢ ὄχι, τοῦτο εἶναι ἄλλο ζήτημα.

Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1927 τὸ «τάγμα τοῦ Ἀστέρος» τῆς Ἀνατολῆς, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλήσαμεν, κατὰ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν εἰς συνέλευσιν τοῦ «Ἀγῶνος», καθὼς τὴν ὠνόμασαν, γενομένην εἰς τὸ ἔσονται—Ὀρμεν μετωνομάσθη εἰς «Τάγμα τοῦ Ἀστέρος», καὶ τὸ ἐπίσημον δημοσιογραφικόν τ.ν ὄργανον «Ὁ Κήρυξ τοῦ Ἀστέρος», μετεβλήθη εἰς «Ἀστέρα» ἁπλῶς.

Κατὰ τὴν συνέλευσιν αὐτὴν ὁ Κρισναμούρτι ἐδήλωσεν, ὅτι ἐφθασε εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐκυρίεωσιν τὸν ἑαυτὸν του. Ἦνωσε τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος, καὶ ὅτι ἠνώθη μετὰ τοῦ διδασκάλου του.

Ἡ κ. Μπέζαντ εἰς εἰδικὸν ἄρθρον ἀναπτύσσει τὰ γεγονότα, ἐπιβεβαιωτικῶς. Ἐν πρῶτῳ πρὸς τὴν ὑπερτάτην ἀλήθειαν, ἦτοι ἰον) ὅτι ὁ διδάσκαλος τοῦ κόσμου, ὁ Θεὸς δηλονότι, ὁμολεῖ διὰ τοῦ Κρισναμούρτι.

2ον) ὅτι οἱ βαθεῖς λόγοι του εἶναι τοῦ διδασκάλου τοῦ κόσμου (τοῦ Θεοῦ), ὅπερ σημαίνει 3ον) ὅτι οἱ λόγοι αὐτοὶ δὲν εἶναι τοῦ Κρισναμούρτι.

Καὶ τὸ περιοδικόν τοῦ Λονδίνου «Μυστικὴ ἐπιθεώρησις» σχολιάζον τὸ πρᾶγμα γράφει:

Δὲν ἡδυνήθημεν νὰ εὐρώμεν, δυστυχῶς, τὴν αἰτίαν ὅλων αὐτῶν τῶν πραγμάτων, διότι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ λογικὴ περιπλέκεται. (Ὅπως καὶ ἡ δική μας).

Τὸ βέβαιον εἶναι πῶς, ὅτι γράφει, ἢ ὅτι λέγει ὁ Κρισναμούρτι ἀνήκει εἰς τὴν συνήθη παραγωγὴν κειμένων καὶ ὁμιλιῶν.

Ὁ Κρισναμούρτι ἐδημοσίευσεν καὶ λυρικὸν ποίημα ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ ἡ ἐπιθεώρησις σχολιάζουσα τοῦτο, παρατηρεῖ:

«Οἱ κατὰ εἰκασίαν ἐμπνευσμένοι λόγοι του εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀβαθεῖς.

Θὰ ἠθέλαμεν νὰ χαιρετήσωμεν ἓνα ποιητὴν καὶ θὰ ἠθέλαμεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν ἓνα διδάσκαλον ἐὰν μᾶς ἐχρειάζοντο.... Ἀλλὰ διὰ τὴν τύχην τοῦ «Ἀστέρος» οὐδεμιᾶς τῶν ἰδιοτήτων τούτων ἔχομεν ὁποσδήποτε ἀνάγκην.»

Τελευταίως ὁ Κρισναμούρτι ἐξέδωκε καὶ ὀλιγοσέλιδον βιβλίον ὑπὸ τὴν τίτλον «Ἡ ἄτραπός», εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκουμεν: Εἶμαι ὁ ἐραστὴς καὶ αὐτὴ ἡ ἀγάπη. Εἶμαι ὁ ἅγιος, ὁ λατρευτὴς, ὁ

προσκυνητής και ὁ δαδός. Εἶμαι Θεός.

* * *

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους γεννᾶται τὸ ἐρώτημα, τί ἐπιδιώκουν δι' ὧν αὐτῶν, τί ἐπιζητοῦν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ πρὸς τί ἡ ὅλη αὐτὴ ἐργασία.

Ἐξ ἰδεολογίας καὶ θρησκευτικῆς πλέον πεποιθήσεως ἢ μήπως πρόκειται περὶ ἄλλου τινός, βαθύτερου καὶ ἀνομολογήτου σκοποῦ;

Τὰ πράγματα, ἐν προκειμένῳ, πρέπει κατὰ τὴν γνώμην μας νὰ χωρισθοῦν. Εἰς τοὺς ἡγέτας μετὰ τῶν ὀλίγων, ἐντελῶς μεμνημένων, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους δαδούς.

Ὡς πρὸς τοὺς πρώτους συμφωνοῦμεν καὶ ἡμεῖς με τοὺς ἄλλοτε θεοσόφους οὔτινες ἐννοήσαντες τὴν πλάνην των καὶ ὑπονοοῦντες τοὺς βαθύτερους σκοποὺς τῆς θεοσοφικῆς ἐταιρείας, ἀπεχώρησαν αὐτῆς, καὶ ὑποστηρίζουν, ὅτι πρόκειται περὶ προπαγάνδας βραϊκῆς. Ὁ αἰώνιος δηλονότι πόλεμος τοῦ Σιμιτισμοῦ κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐφόσον μάλιστα ὑποστηρίζεται ὅτι οἱ Ἰδρυταὶ τῆς Θεοσοφίας: Μπλαβάτσκι καὶ Ὀλκοτ εἶνε ἡ μὲν πρώτη Ρωσσοβραία ὁ δὲ δεύτερος Ἀμερικανοβραίος.

Ἡ ἀρχηγὸς τῆς ὅλης Θεοσοφ. Ἐταιρείας, ἡ κ. Μπέζαντ, Ἀγγλοβραία, Ἀγγλοβραίος ἐπίσης καὶ ὁ Ἐπίσκοπος αὐτῶν, Κάρολος Λετμπήτερ. Ἰνδοβραϊκῆς δὲ καταγωγῆς καὶ αὐτὸς ὁ Κρίσναμουρτι. Καὶ δι' ὧν αὐτῶν τῶν μεθόδων καὶ τοῦ ὅλου συστήματος ἐκμεταλλεῖσθαι τὸ φιλοσοφικὸν μέρος τῆς θεοσοφίας καὶ διὰ τοῦ φανατισμοῦ των ἀσκούντες αἰχμαλωτιστικὴν τρόπον τινὰ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ψυχῆς των δαδῶν, ἐπιδιώκουν, ὑποβιβάζοντες τὸν Ἰησοῦν διὰ τῆς ἐξισώσεως αὐτοῦ πρὸς ἓνα κοινὸν ἄνθρωπον ἔχοντα νοῦν κατώτερον μάλιστα τοῦ κοινού, μετὰ τὸν Κρίσναμουρτι, νὰ καταρτίσῃ τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ νὰ κάμουν νὰ πιστευθῇ γενικῶς, ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἦτο παρὰ ἄπλοῦς ἄνθρωπος, ἄπλοῦς διδάσκαλος, ὅπως καὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ, ὁ Βούδας κ.λ.π.

Ἴνα δὲ ἐνισχυθῇ ἐτι περισσότερον ἡ ἰδέα αὕτη ἐδημιαύρησαν παραλληλισμοὺς μεταξὺ τοῦ Κρίσναμουρτι καὶ τοῦ Χριστοῦ, συνδυάζοντες ὠρισμένα γεγονότα τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ Κρίσναμουρτι, περὶ τῶν ὁποίων ἤδη ὁμιλήσαμεν.

Ὁ ἀστήρ τῆς γεννήσεως, ἡ διδασκαλία εἰς ἡλικίαν 30 ἀκριβῶς ἐτῶν. Τελευταίως δὲ κατήρτισαν καὶ ἐπιτελεῖον ἀπὸ 11 πρόσωπα, κατὰ τὸ σύστημα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, — παραλείψαντες φαινεταὶ τὸν δωδέκατον, διὰ τὸν φόβον τῆς προδοσίας — καὶ οἱ ὅποιοι περιστοιχίζουσιν πάντοτε τὸν Κρίσναμουρτι καὶ παρακολουθοῦν αὐτὸν εἰς τὰς διαφόρους περιοδείας του.

Δύο δὲ Ἀγγλίδες ἐτάχθησαν πρὸς διακονίαν τοῦ διδασκάλου, διὰ νὰ ἐνθυμίζουσιν τὰς ἀδελφὰς τοῦ Λαζάρου Μάρθαν καὶ Μαρίας.

Πλὴν ὅμως τῆς θρησκευτικῆς σκοπιμότητος ἀποβλέπουν κατὰ τὴν γνώμην μας καὶ εἰς ἄλλο, πρακτικώτερον καὶ οὐσιαστικώτερον ὄφελος, καὶ μάλιστα δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι τὴν θρησκευτικὴν ἀποψιν καὶ τὸ καθόλου φιλοσοφικὸν σύστημα τῆς Θεοσοφ. Ἐταιρείας μεταχειρίζονται ὡς μέσον πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἄλλου κυριωτέρου καὶ πλέον ἐνδιαφέροντος δι' αὐτοὺς σκοποῦ.

Ἐμφανίζοντες τὴν θεοσοφίαν ὡς σύστημα φιλοσοφικὸν καὶ κοινωνικοπλαστικὸν καὶ τοῦ ὁποίου βα-

σικὴ ἀρχή, ὡς διακηρύσσουσιν — τὸ δελῆσμα καθὼς εἰπομεν — εἶνε ἡ ἀγάπη, ἡ ἀδελφωσύνη τῶν λαῶν ἀποβλέπουν, ἵνα τοιούτοτρόπως συνενώσουν, διὰ τῆς ἰδεολογίας τῆς Θεοσοφίας, τοὺς ἀνθρώπους, περιερχομένης κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μίαν ἡμέραν εἰς τὰ χεῖρας των τῆς ὅλης διοικήσεως τῶν λαῶν. Ὁνειρόν, βεβαίως ἑαρινόν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, τὸ πρόγραμμά των καὶ ἡ ἐλπίς των.

Αἱ σκέψεις μας αὗται ἐνισχύονται καὶ διὰ τῶν τελευταίως γενομένων σχετικῶν παρ' αὐτῶν δημοσιευμάτων. Οὕτω, ἡ κ. Μπέζαντ, ἡ ψυχὴ τῆς ὅλης Θεοσοφικῆς ἐταιρείας, καὶ ἡ ἐπιτίμος αὐτῆς πρόεδρος, εἰς σειρὰν ἄρθρων τῆς, δημοσιευθέντων εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα ἐκφράζει τὴν γνώμην: διὰ νὰ παύσουν, τάχα, εἰς τὸ μέλλον οἱ πόλεμοι, ὅτι πρέπει νὰ ἐνωθῇ ἡ Εὐρώπη εἰς μίαν ὁμοσπονδικὴν κυβερνήσιν, Νὰ γίνῃ κατ' οὐσίαν ἓνα κράτος. Καὶ, «τὰ καλὰ συμφέροντα» ὡς μόνον τρόπον ἐπιτεύξεως καὶ συνενώσεως τῶν ἐθνῶν συνιστᾷ νὰ θασπισθῇ σύστημα διεθνούς μορφώσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεολαίας, τὸ ὁποῖον, φυσικά — τοῦτο δὲν λέγεται, ἀλλ' ἐξυπακούεται, θ' ἀναλάβῃ νὰ προσφέρῃ καὶ ἐφαρμόσῃ ἡ Θεοσοφικὴ ἐταιρεία καὶ ἐιδικῶς διὰ τοῦ Ταγματος τοῦ Ἀστέρος — διὰ νὰ προχωρήσωμεν, καταλήγει ἡ κ. Μπέζαντ εἰς τὴν ὁλοκληρωτικὴν παγκόσμιον ἑνώσιν.

Αὐτά, ὡς πρὸς τοὺς ἀρχηγέτας καὶ τοὺς ὀλίγους ἐντελῶς μεμνημένους.

Ὡς πρὸς τοὺς δαδούς, φρονοῦμεν, ὅτι ἐπλανήθησαν, ἐπαγιδεύθησαν, ἡ πλειονότης τοῦλάχιστον. Εὐγενεῖς ἐξ αἰσθήματος, ἰδεολόγοι ἐξ ἰδιοσυγκρασίας, αἰσθανόμενοι κενὸν εἰς τὴν ψυχὴν των ἐξήτουν πνευματικὸν ὁδηγόν. «Οἱ ἄνθρωποι οἱ τοῦ εἰδένα ὁρεγόμενοι». Εὐρισκόμενοι μεταξὺ βεβαιότητος καὶ ἀβεβαιότητος, μεταξὺ πίστεως καὶ ἀπιστίας, εὐρισκόμενοι εἰς μίαν ψυχολογικὴν κατάστασιν κατάλληλον, ἴσως καὶ λόγω δοκιμασιῶν καὶ πικριῶν τῆς ζωῆς, διὰ νὰ δεχθοῦν πᾶσαν θεωρίαν καὶ δοξασίαν, ἥτις ψυχικῶς, ὅπωςδῆποτε, θὰ τοὺς ἀνεκούφιζε. Ἐστράφησαν πρὸς ἓνα σύστημα περιβεβλημένον μετὰ τὸ κλίμμα τῆς φιλοσοφίας. τὸ ὁποῖον τοὺς ἐδίδε κάποιαν ἐξήγησιν τῷ σκοποῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς καθόλου ὑπόρξεως, πειπλανήθησαν βεβαίως καὶ σφαλῶν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, διατελοῦντες μέχρι τότε ἐν ἀγνοίᾳ τῶν πάντων καὶ αὐτῆς τῆς ἐννοίας τῆς ζωῆς καὶ ἔχοντες εἰς τὸν νοῦν συγκεχυμένας γνώμας καὶ θεωρίας ἀλληλοσυγκρουόμενας, ἀστήρικτοι ὡς ἦσαν, εἰλικύθησαν οὕτω ὑπὸ τῶν κυρηγμάτων τῆς Θεοσοφικῆς ἐταιρείας, ταχθέντες ὑπὸ τὰς σημαίας αὐτῆς. Ψυχὴ, ἔστω καὶ ἐπανενσαρκωμένη, ἀγάπη, ἀδελφότης, τὰ μαγικὰ κηρύγματα τῆς Θεοσοφίας. ἦσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ τοὺς ἐμπνεύσουν ἐμπιστοσύνην, νὰ τοὺς δελιάσουν καὶ εἰσχωρήσουν εἰς τὴν Θεοσοφικὴν ἐταιρίαν. Καὶ κατόπιν, ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, φανατισμένων πλέον, καταβάλλεται προσπάθεια προσηλυτισμοῦ καὶ ἄλλων. Διὰ μεθοδικοῦ καὶ ἀπατηλοῦ τρόπου, προκειμένου περὶ χριστιανῶν.

Πιστεύεις Χριστόν; Παραδέχεσαι ψυχὴν; Δύνασαι νὰ ἐλθῃς, ἀλολούθει μας... Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τελευταίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐξήτει θεόσοφος νὰ παραπλανήσῃ γνωστὴν κυρίαν, καὶ ἥτις μὴ ὑποπτεομένη, ὅτι εἰσχωροῦσα εἰς τὸν θεοσοφισμόν θὰ ἡλλαξοπίσται, ἦτο ἔτοιμη νὰ δεχθῇ τὸ βάπτισμα τῆς θεο-

σόφου.

* * *
«Η μελέτη μας αυτή φέρει και τὸν τίτλον «Ψευδόχριστος».

«Η λέξις εἶναι εὐλημένη ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς περὶ κοπῆς: «Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται» καὶ ἀκόμη, ἐξ ἄλλης παρεμφερούς: «Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Ποιοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐν τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ἐγὼ εἰμὶ ὁ Χριστὸς καὶ πολλοὺς πλανήσουσι».

Καὶ ὅμως, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Χριστοῦ ἔχουν ἐδῶ θέσιν.

Διοτάζομεν νὰ ἀποκαλέσωμεν καὶ νὰ χαρακτηρίσωμεν πραγματικῶς τὸν Κοριναίον ὡς ἓνα τῶν ψευδοχρίστων, οἵτινες κατὰ τὴν ἀψευδῆ εὐαγγελικὴν διακήρυξιν μέλλουν νὰ ἐμφανισθοῦν.

Οἱ ψευδόχριστοι, ἀσφαλῶς, θὰ ἔχουν κάποιαν ἁξίαν, ἀρνητικὴν βεβαίως, ἀλλ' ἐπὶ τέλος θὰ πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ἰσχυρῶν, δαιμονίων, σατανικῶν, «οἵτινες δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα».

Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἔχομεν ἀνδρείκελον, κινούμενον καὶ φερόμενον ὑπ' ἄλλων, διὰ τοῦ ὁποίου ἄλλοι ὀμιλοῦν ἢ ἀκριβέστερον γράφουν ἀντ' αὐτοῦ, ἐκείνου μόνον ὑπογράφοντος.

Καὶ ὁ ἐμφανιζόμενος ὡς ἀναμορφωτὴς καὶ ἐκπαιδευτὴς τῆς ἀνθρωπότητος εἶνε ἀπλοῦν ὄργανον, χωρὶς ἰδίαν πρωτοβουλίαν, ἀνευ προσωπικῆς, ἀτομικῆς ἁξίας. Ἐν προκειμένῳ ἐπαληθεύουν μᾶλλον οἱ λόγοι τοῦ ἀποστόλου Πέτρου: «Ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάταις τῶν ἡμερῶν ἐμπαίχται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι καὶ λέγοντες, πού ἐστι ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ».

Ὅπως καὶ διακηρύσσουν τὴν ἐπαγγελίαν τῆς παρουσίας τοῦ ψευδομεσίου.

Εἰς βιβλίον τῆς Θεοῦ. Ἐταιρείας ἐκδοθὲν πρὸ ἐτῶν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἔλευσις τοῦ μεγάλου Ἐκπαυδευτοῦ», σελὶς 4 ἀναγινώσκομεν:

«Τὸ αὐτὸ ὃν ὅπερ ἔλαβε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ πρὸ 2 χιλιάδων ἐτῶν, θὰ ἐπανεέλθῃ ἐντὸς ὀλίγου διὰ νὰ εὐλογήσῃ τὸν κόσμον καὶ παρέξῃ εἰς αὐτὸν τὴν βοήθειαν του ὡς ἄλλοτε.» Ἡ χρησιμοποιομένη διὰ τὴν ἐμφάνισιν του μέθοδος εἶνε ἡ ἐξῆς: Θὰ λάβῃ κατοχὴν ἐντὸς ἐκλεχθέντος ὑπ' αὐτοῦ σώματος παρσκευασμένου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐκκληρώσῃ τὸ ἔργον του ἐν τῷ κόσμῳ....»

Ἐπίσης εἰς τὴν σελίδα 5 τοῦ αὐτοῦ βιβλίου: «Ὅταν θὰ ἔλθῃ τὸ τάγμα (τοῦ Ἀστέρος) πρέπει νὰ εἶνε τὸ πρῶτον ὅπερ θὰ τὸν ὑποδεχθῇ καὶ ἐκάστος ἐξ ὑμῶν πρέπει νὰ εἶναι ἐν κέντρῳ διὰ τοῦ ὁποίου θὰ δράσῃ. Εἰς ἐκάστην χώραν ὅπου θὰ ὑπάγῃ θὰ εὐρεθῶσιν ὁμάδες ἑτοιμοὶ νὰ τὸν ὑποδεχθῶν, ἑτοιμοὶ νὰ τὸν βοηθήσωσι. Φροντίσατε πρὸ παντός (τὸ σπουδαῖον καὶ ἐνδιαφέρον) νὰ προετοιμάσῃτε τὴν νεότητα,... Ἀτυχὴς νεότης πάντοτε, χρησιμοποιεῖσαι καὶ ἐκλέγεσαι ὡς ὄργανον ἐξυπηρετήσεως παντοίων σκοπῶν...

Ἐμπαίχται λοιπόν, τῆς Χριστιανισμοῦ. Καὶ ἡ κυρία Μπέζαντ μετὰ τῶν ὁδοδῶν τῆς, προσβάλλοντες τὴν θείαν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐξαγγελθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ὅρους τῶν Ἐλαιῶν (περὶ δευτέρας παρουσίας) καθ' ἣν αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ὀψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, γράφουσιν εἰς τὸ ἴδιον βιβλίον (σελὶς 4) «Μὴ τὸν ἀναμένετε νὰ ἔλθῃ ἐπὶ νεφελῶν ὡς κριτὴν ζώντων καὶ νεκρῶν,

ἀλλ' ὡς ἄνθρωπον». Καὶ βεβαίως, ὡς ἄνθρωπον, ἐφ' ὅσον ἡ κ. Μπέζαντ ἐφρόντισε νὰ διορίσῃ τὸν Μεσσίαν τῆς.

Ταῦτα λέγουν καὶ πρεσβεῖουν οἱ θεόσοφοι.

Καὶ ἐρωτῶ: Εἶνε ἐμπαίχται τῆς Χριστιανισμοῦ ἡ ὄχι; Κατὰ τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, πορευόμενοι, σύμφωνα πρὸς τοὺς σκοποὺς τῶν καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῶν.

Καὶ οἱ μὲν Ἀρχηγοὶ τοὺς ἐνσυνειδήτως, ἐκ συστήματος καὶ προγράμματος, οἱ δὲ ὁπαδοί—ἡ πλειονότης τοὺλάχιστον—ἀσυνειδήτως «πλανῶντε καὶ πλανόμενοι».

5

* *

Βεβαίως, ἔπρεπε καὶ πάλιν ὁ Θεὸς νὰ ἐνσαρκωθῇ διὰ νὰ τὸν ὀδηγήσωμεν ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ, καθηλύντες αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

Ἐπρεπε καὶ πάλιν ἡ θεία του νεφαλὴ νὰ φορέσῃ τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ ἀλγοῦσα καὶ αἱμαῖσσαν, νὰ κλίνη, ἵνα ὑπὸ τὰς ἰαχὰς καὶ τοὺς ἐμπαιγμοὺς τοῦ συρφετοῦ καὶ τοῦ ὄχλου παραδόσῃ καὶ πάλιν τὸ Ἅγιόν Του πνεῦμα.

Δὲν ἤρκεσεν τὸ μαρτύριον τοῦ Γολγοθᾶ. «Τὸ ἔργον Του δὲν τὸ ἐτελείωσε».

Ὁ Ἰησοῦς ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν—κατὰ τὴν φοβεράν καὶ τραγικὴν ἐκείνην νύκτα τῆς μυστρᾶς καὶ ἀπαισίας τῶν αἰῶνων προδοσίας—καὶ εἶπε:

«Πάτερ, Πάτερ ἄγιε, Πάτερ δίκαιε, τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὁ δέδωκάς μοι νὰ ποιήσω. Ἐφανερώσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις».

Πλὴν οἱ θεόσοφοι ἀγνοοῦν τοὺς λόγους τούτους. Δι' αὐτοὺς δὲν ἔχουν σημασίαν. Λογικεύονται παραλογιζόμενοι. Καὶ οὕτω διακηρύττουν, ὅτι θὰ νάρῃ καὶ πάλιν τὸ πνεῦμα του κατοχὴν ἐντὸς ἐκλεχθέντος ὑπ' αὐτοῦ σώματος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐκκληρώσῃ τὸ ἔργον του ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἐὰν εἰς τὰς θεωρίας τῶν καὶ δοξασίας τῶν δὲν ἀνεμυγνέτο ὁ Χριστιανισμός, ἐπὶ τέλος(θὰ μᾶς ἦτο ἀδιάφορον. Καθεὶς ἅς ἔχῃ τὰς ιδέας του.

Ἀλλ' ὑπαισέρονται καὶ θέλουν νὰ καταρρίψουν τὸν Χριστιανισμόν, παρασύροντες καὶ παραπλανῶντες πολλοὺς. Ὁ ἐμπαιγμὸς ἐξακολουθεῖ καὶ ἡ προδοσία, κυρίαι καὶ κύριοι συνεχίζονται.

Ἐν μέσῳ τοῦ ἀμφιβόλου φωτὸς τῶν αἰωνίων φανῶν, τῶν κακοδόξων θεωριῶν καὶ διδασκαλιῶν, λάμπει καὶ πάλιν εἰς τὰ βλέμματα τῶν ἀνθρώπων τῆς αἰωνίας σκείρας, ἡ διψα τοῦ ἐμπαιγμοῦ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς καταστροφῆς καὶ ἐξαφανίσεως. Φιλήματι καὶ πάλιν ζητεῖται νὰ παραδοθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.

Διὰ τῶν κηρυγμάτων τῆς Θεοσοφικῆς εταιρίας ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ συκοφαντεῖται, παρωδεῖται, θβρίζεται, προδίδεται.

Ἀλλὰ, εἰς μάτην. Οὐδεμία σκευωρία, οὐδεμία ἐνέργεια, οὐδεμία δύναμις ἐκ τε τῶν ἐγκοσμίων καὶ τῶν καταχθονίων, θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ παρασλεύσῃ τὴν ἀδιασάλευτον ἀλήθειαν τῶν λόγων τοῦ Θεανθρώπου. Τὸ ἔργον ἐτελείωσε, καὶ «Πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύσουσι».

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΗΘΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ

Ἐν τοῖς παροῦσι χρόνοις τοῖς παγεράς πρὸς πάντα τὰ ὑψηλά αδιαφορίας καὶ τῆς κοινῆς σχεδὸν χανόμενης—ἐν ταῖς πονηραῖς ἡμέραις, καθ' ἃς ὁ λίψ τοῦ ὕλισμου καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ κινδυνεύει νὰ μαρῶνῃ καὶ τὴν παραμείνασιν εἰσέτι ὑγιᾶ βλάστησιν ἐν τῷ ἔθνικῳ πεδίῳ—ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ἡ σύγκλησις τοῦ ἔθνικοῦ συνεδρίου ἀποτελεῖ ἡδίστην πνοὴν ζωογόνου αὔρας καὶ ἀναπτρεοῖ τὰς ἐπλίδας τῶν φιλοπατρίδων ἀνθρώπων, τῶν παρακολουθούντων μετὰ ψυχικῆς ὁδύνης τὴν παροῦσαν κατάστασιν. Εἶνε δὲ ἄξιοι πάσης τιμῆς οἱ σχόντες τὴν πρωτοβουλίαν νὰ καλέσωσιν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπους τασῶν τῶν τάξεων καὶ τῶν διαφόρων ἐπαγγελματιῶν, ὅπως ἐπισκοπήσωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὴν κατάστασιν, διαγνώσωσιν τὴν βαθυτάτην νόσον τοῦ κοινωνικοῦ ὁργανισμοῦ καὶ ἐξεύρωσιν τὰ κατάλληλα πρὸς θεραπείαν φάρμακα. Καὶ τῆς μὲν νόσου ἡ διάγνωσις δὲν εἶνε δυσχερὴς, ὑπολείπεται δὲ τὸ κυριώτατον ἔργον τῆς ὑποδείξεως τῶν μέσων τῆς ἰάσεως. Λέγω τοῦτο διότι οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι τὸ ἡμέτερον ἔθνος νοσεῖ τὴν ψυχοφόρον νόσον τὴν ἔχουσαν μὲν παλαιότεραν ἴσως τὴν αἰτίαν, ἀλλ' ἐκδηλωθεῖσαν καὶ ἐπιταθεῖσαν ἐνεργῶς μετὰ τὸν συνταράξαντα τὰ πάντα παγκόσμιον πόλεμον. Οὗτος ἐξήγειρε τὰ σκληρότατα καὶ ἀγριώτατα δορυμέμφυτα τὰ συνήθως παρὰ τοῖς πρωτογόνους ἀνθρώποις ἀπαντῶντα καὶ ἀνεκαίνισε θεωρίας τεινούσας νὰ καταρτίψωσι τὰς τέως κρατούσας ἠθικὰς ἀξίας καὶ ν' ἀντικαταστήσωσιν αὐτὰς αὐτῶν τὴν χρησιμοθηρίαν καὶ κοιλιδοουλίαν, τὸν ὕλισμόν καὶ τὴν κτηνωδίαν. Κατὰ τὰς δοξασίας ταύτας ἡ ἠθικὴ ἀρχὴ εἶνε πλάνη καὶ ὀπισθοδρομικότης· ἡ εὐλάβεια πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰς πολιτικὰς διατάξεις εἶνε ἀσύγγνωστος πλάνη, καταγομένη ἐκ τῆς ἐλλείψεως σθένους πρὸς ἀνατροπὴν τῶν πάντων. Κηρύσσεται ἀναφανδὸν πόλεμος κατὰ τῆς ἀστικῆς τάξεως καὶ τοῦ Κράτους· ἐπιζητεῖται ἡ διάλυσις τῶν ἱερῶν δεσμῶν τῆς οἰκογενείας καὶ ἐπιδιώκεται ἐπικράτησις τοῦ μπολσεβικισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ, ἡ ἄλλος εἰπεῖν τῆς ἀκράτου ἀναρχίας. Οἱ δὲ παρ' ἡμῖν προστάται καὶ ἀντιπροσώποι τῶν τοιοῦτων θεωριῶν ἐργάζονται ἀνενδότως καὶ ἀπροκαλύπτως, ἔχοντες τὴν ὑποστήριξιν ἰσχυρῶν πολιτικῶν προσώπων καὶ διαθέτοντες ἀφθονα ὕλικά μέσα· ὧν τὴν πηγὴν εἶναι εἰς πάντα εὐκολον νὰ ἐννοήσῃ· ἔχοντες λοιπὸν ἀρρήτους ὕλικους πόρους ἐκδίδουσι παντὸς εἶδους ρυπαρογραφήματα, φυλλάδια καὶ ἐφημερίδας, βιβλία καὶ περιοδικά. Ἐν αὐτοῖς δὲ διασύρουσι πᾶν ὅ, τι ἀποτελεῖ σμνὸν σέβασμα τοῦ ἔθνους, ἱερὸν περιεπτον τῆς φυλῆς. Οὐδ' αὐτῆς τῆς θρησκείας φείδονται, ἀλλὰ κηρύττουσι ταύτην ἀνεπαρκὴ νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς τὰς ὑπερφυσεῖς αὐτῶν ἀπαιτήσεις καὶ χαρακτηρίζουσι τὸν χριστιανισμόν ὡς χρεωκοπήσαντα. Ἐμποιεῖ ἀληθῶς τὴν φρίκην καὶ ἄμα τὴν ἀγανάκτησιν ἡ ἀνάγνωσις τοῦ περιοδικοῦ, ὅπερ χαριέντως ἐπιγράφεται «Ἀναγέννησις» μηνιαῖο περιοδικό, καὶ οὐτεὶνος ἡ χυδαία γλῶσσα ἀμιλλᾶται πρὸς τὰ ταπεινά διανοήματα. Ἀρκεῖ νὰ ἀναγνώσῃ τις ὀλίγας σελίδας, διὰ τὰς ἴδῃ διὰ τίνων πνευματικῶν δηλητηρίων προσπαθοῦσιν οἱ ἑπάρτοι ἀνθρώποι νὰ παραλύσωσι καὶ θανατώσωσι λαὸν εὐγενῆ καὶ ἄξιον κρείττονος τύχης. Ἐκεῖ θὰ εὕρῃ ὁ ἀναγνώστης νοήματα

παράδοξα, οἷα τὰ ἐν σελίδι 94 περὶ τῆς ἀξίας τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ καθόλου περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς θρησκείας. «Μιὰ τέτοια—γράφει—ριζικὴ μεταβολή, τέτοια ἀνατροπὴ τῶν ἀξιών ἔφερε στὸν κόσμον ὁ χριστιανισμός. Τόσα νέα ἐδημιούργησε μέσα μας, ποὺ ἔγιναν πᾶς συστατικὴ μας. Μᾶς εἶνε ἀδύνατον νὰ σκεφτοῦμαι κἂν τὸν ἑαυτό μας καὶ καὶ τὴν ἱστορίαν μας χωρὶς αὐτόν. Καὶ ὅμως ἀπὸ μιᾶ ἄλλῃ ὄψης ἦτο γιὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀπαραίτητος... Θὰ μοῦ πῆτε: Θέλεις λοιπὸν μιὰ νέα θρησκεία; Καὶ γιατί ὄχι; Μὰ πρέπει νὰ σκεφτοῦμε, πὼς δὲν εἶνε πάντα στὴν ἀνθρώπιν ἱστορίαν οἱ ἴδιαι λειτουργίαι, ποὺ ἐκπληρῶνουν τοὺς ἴδιους σκοποὺς. Θέλω νὰ πῶ, πὼς ἐκεῖνο ποὺ ἔδωκε ἄλλοτε ἡ θρησκεία, δὲν εἶνε ἀνάγκη πάλι νὰ μᾶς τὸ δώσῃ. Ἡ ἱκανοποίησις τοῦ αἰσθήματος, ἡ θέσις ἐνός ἀπολύτου σκοποῦ γιὰ τὴν θέλησιν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἡ ὁρμὴ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἡ σκόλα τῶν ἀξιών, ποὺ χρειάζομαστε, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προέλθουν ἀπὸ ἓνα ἄτομον μὲ ἀξιώσεις. πὼς προέρχεται ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ μᾶς δίνει μιὰ ἀποκάλυψιν. Δὲν ἔξερω μάλιστα ἂν θὰ ἦταν δυνατό νὰ δεχτοῦμε σήμερον κάτι τέτοιο. Εἴμαστε πολὺ ἐπηρεαζόμενοι, πολὺ σκοτισμένοι ἀπὸ τὸν χριστιανισμό, ὥστε νὰ μπορέσωμε νὰ ἀκούσωμε τὴν λέξιν «Θεός» χωρὶς νὰ τὴν συνδέσωμε ἀμέσως μὲ τὴν παραδομένη σημασίαν, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ ἐπομένως στὴν ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων, πὼς εἶνε καλὰ ἡ ἀσχημα διατεθειμένοι ἀπέναντί του, τὶς ἴδιαι ἰδέας, αἰσθήματα ἢ ἀντιδράσεις. Ἄν οἱ παλιῆς ἀξίαι καὶ τώρα, ὅπως καὶ τότε, ἔπσαν, δὲν εἶνε πὼς δὲν εἴμαστε πᾶς ἱκανοὶ νὰ τις καταλάβωμε καὶ νὰ τις φτιάσωμε, μὰ γιατί δὲν φτάνουν πᾶς νὰ γεμίσουν τὴν ζωὴν μας(!). Ἀπὸ τῆς διάλυσης αὐτῆς τῶν παλιῶν ἀξιών οἱ δυνατότεροι ἀπὸ μᾶς δὲν στενοχωροῦνται καθόλου, ἴσα ἴσα βρίσκουν πὼς δίνει περισσότερην ἐλευθερίαν γιὰ νὰ τογίσουν τὴ δικὴν τοὺς ἀντίληψιν νὰ ζήσουν ἀνάλογα μὲ τὸ δικό τους ἱδανικό».

Ὅπερ δὲ χεῖρος, εἶναι ὅτι τὸ ὑπ' ἄλλου συντρόφου γράφοντος ὀλίγῳ κατωτέρω τοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ, παρανοεῖται φρικωδῶς ὁ χριστιανισμός καὶ κηρύσσεται ὁ Χριστὸς ὡς κοινωνικὸς ἐπαναστάτης καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐχθρὸς τῆς εἰρήνης, διότι δὴθ' ἔειπε: «Δὲν ἤλθα νὰ φέρω εἰρήνην, ἀλλὰ νὰ βάλω φωτιά!» (σ. 262). Οὕτω λοιπὸν ὁ χριστιανισμός, ὁ ὑπὸ τῶν μεγαλυτέρων φιλοσόφων δικαίως ἀνυμνούμενος ὡς θεραπευτὴν ἀριστα τὰς ἠθικὰς ἀξιώσεις τῶν ἀνθρώπων κρατύνων αὐτοὺς ἐν τῷ ἁγῶνι τοῦ βίου καὶ ἐνισχύων ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν καθηκόντων, ὁ χριστιανισμός, λέγω, οὗτος δὲν φαίνεται ἐπαρκὴς εἰς τοὺς πανσόφους νεωτεριστάς, οὐδ' ἡ θρησκεία καθόλου ἱκανὴ νὰ πληρώσῃ τὰ μεγάλα καὶ δυσέφικτα αὐτῶν ἱδανικά! Κατὰ τοὺς ἡμετέρους Μαρξιστάς καὶ κομμουνιστάς, ἡ θρησκεία εἶνε προῖον οἰκονομικῶν συντελεστῶν. «Ὅταν λέγουσι (ἐν τῇ αὐτῇ περιοδικῇ)—θὰ πάθουν μέσα στὴν κοινωνίαν οἱ οἰκονομικοὶ ἀνταγωνισμοί, ὅταν ἀλλάξῃ συνθέμελα τὸ κοινωνικοπολιτικὸ καθεστὼς καὶ τὴν ἀμάθεια τὴν ἀντικαθίστῃ ἡ ἐπιστήμη, ποῖος πιστεύει πὼς θὰ ὑπάρχῃ θρησκεία; (σ. 263)».

Τοιαῦται θεωρίαι ἀναπτύσσονται διεξοδικῶς καὶ ἐν τῇ βιβλίῳ τοῦ κυριωτάτου ἀντιπροσώπου τῆς Μαρξικῆς θεωρίας ἐν Ἑλλάδι, ὅπερ ἐπιγράφεται, «Ἀρχαῖαι θρησκείαι καὶ Χριστιανισμός». Ἐν αὐτῇ λέγεται ὅτι ὁ «Ἰησοῦς τῆς παράδοσης» εἶνε ἀπὸ χαλνία τώρα πεθαμένος. Ἡ ἱστορικὴ κριτικὴ τὸν ἔ-

θαψήμεσα στὸ χονεπτήρι τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνας» (σ. 230), «τὰ πρόσωπα Ἰωάννης καὶ Ἰησοῦς εἶνε ὑποθετικά» (σ. 261). Ἀλλὰ ὀλίγω κατωτέρω (μετ' ὀλίγας σελίδας) ὁ ἀνυπαρκτός αὐτός Ἰησοῦς ἐμφανίζεται κατὰ παράδοξον λογικὴν καὶ περιγράφεται ὡς ἐπαναστάτης ὅστις «ἐπῆρε μερικοὺς ἐμπίστευς μαθητάς καὶ τοὺς ἀνέβασε κρυφὰ σένα ψηλὸ βουνὸ (τῶν Ἑλαιῶν ἴσως) γιὰ νὰ σημαδέψῃ τις κατάλληλες ὁχυρὸς θέσεις γιὰ τὸ κίνημά του. Καὶ ἐπειδὴ φυσικὰ σχεδιάζε· τὴ συνωμοσίαν, στὸ κατέβασμα τοὺς ἀπαγόρευσε νὰ ποὺν σὲ κανένα τὸ τί κάνανε καὶ εἶδανε». (σ. 299, 300). Καθόλου δὲ ὁ Χριστιανισμός εἶνε—κατὰ τὸν σοφὸν τοῦτον συγγραφέα—«γεγονὸς καθορισμένο ἀπὸ μερικοὺς οὐσιώδεις καὶ συγκεκριμένους ὕλικους ὅρους» (312). Ὁ Χριστιανισμὸς ἔγινε ἡ θρησκεία τῶν ἐκμεταλλευτῶν καὶ ὁ διώχτης τῶν πενιασμένων (σ. 324).

Διὰ τοιούτων θεωριῶν προσπαθεῖ ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα νὰ ὑποσκάψῃ τὴν θρησκείαν καὶ νὰ ἀνατρέψῃ τὴν πολιτείαν. Ὁ κίνδυνος εἶνε προφανὴς μέγας καὶ καθίσταται τοσοῦτω μεγαλύτερος, ὅσο ἐπιμονοτέρῳ καταβάλλεται ἡ ἐνέργεια τῆς ρηθείσης προπαγάνδας ὅπως παρασύρῃ πολλοὺς καὶ κατ' ἐξοχίαν ἐργάτας καὶ φοιτητάς. Τοὺς μὲν ἐργάτας προσπαθεῖ νὰ παγιδεύσῃ διὰ τῆς δημιουργίας ἐργατικῶν ζητημάτων, παριετώσα ὡς ἀφόρητον τὴν ἀνισότητα τῶν τάξεων καὶ ὡς σκληρὸν τὸν ζυγὸν τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ κράτους. Τοὺς δὲ φοιτητάς προθυμεῖται νὰ μνήσῃ εἰς τὰ νέα διῆθεν διδάγματα τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης, ἧς ἡ ἀξία κατὰ τοὺς καινοδόξους ταραξιοπλίδας ἔγκειται ἐν τῇ ἀνατροπῇ τῶν παλαιῶν καὶ κατ' αὐτοὺς ἐώλων καταστασῶν ἠθικῶν ἀξιών. Καὶ κατάρθωσε δυστυχῶς νὰ παραπλανήσῃ ὀλίγους νέους, οἵτινες ὠργάνωσαν κομμουνιστικοὺς λεγομένους πυρῆνας ἐν ταῖς διάφοροις σχολαῖς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐνεργοῦσι τὴν διάδοσιν τῶν περιπύτων θεωριῶν. Οὗτοι πλὴν ἄλλων ἐκδίδουσι καὶ ἐφημερίδας ἐχούσας τὸν τύπον ἐπαναστατικῶν κηρυγμάτων. Ἡ λεγομένη «Ἐπανάστασις» ὄργανο τοῦ κομμουνιστικοῦ πυρῆνα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς γράφει ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ «εἴμαστε κομμουνιστές! κηρύσσουμε τὴν ἐπανάστασι. Σύντροφοι πάντα μπρός». Ἀποτεινόμενον δὲ τὸ «ῥυπαρογράφημα τοῦ το πρὸς τοὺς νέους ἀρχίζει ὡς ἑξῆς: «Πιστεύω πὼς τὸ πνεῦμα σου εἶνε ἐλεύτερο ἀπὸ προλήψεως, ποὺ προσπάθησαν νὰ σοῦ χαράξουν στὴν ψυχὴ. πιστεύω πὼς ὁ Διάβολος δὲν σὲ τρομάζει καὶ πὼς δὲν προσέχεις στίς φλυαρίες τῶν παπᾶδων». Ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα γράφουσιν οἱ σύντροφοι νέοι, οἵτινες συνιστῶσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς λέγοντες. Εἴμαστε νέοι ττὸ αἷμά μας κυλᾷ ἡ ἐπανάστασις» καὶ συμβουλευόσιν «ἀκατάπαυστο ἀγῶνα τῆς ἐργατικῆς τάξεως καὶ τῶν χωρικῶν ἐναντίον τῆς παλιᾶς ἐκμεταλλεῦτριας κοινωνίας». Ἐνταῦθα ἔχομεν τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐσχάτης καταπτώσεως μᾶλλον δ' εἰπεῖν τὸν παντελῆ ἀφανισμόν τοῦ ἠθικοῦ συναισθήματος.

Πόσον δὲ τοῦτο εἶναι ἀληθές, νοεῖ τις εὐκόλως παύατηρ ὅτι τὰ μὲν ἐπιστημονικὰ καὶ ἐμβριθεῖ ἔργα δὲν εὐρίσκουσι σχεδὸν ἀγοραστάς αἱ δὲ συνήθεις μυθιστορίαι καὶ πανεοῖαις ρυπαρογραφαὶ ἐξαγτλοῦνται εὐθὺς ἅμα ἐκδιδόμεναι. Οὕτω λοιπὸν οἱ πολλοὶ δὲν τρέφουσιν τὸν νοῦν αὐτῶν δι' ὑψηλῶν ἐγνοειῶν οὐδὲ πλουτίζουν

σὴν καρδίαν δι' εὐγενῶν στυαιοθημάτων, ἀλλὰ φιληδοῦσιν ἄλλως εἰς τερπνὰς περιγραφὰς διεγειροῦσας τὴν φαντοσίαν καὶ τὰ ταπεινὰ ὀρμέμνυτα. Καὶ ἐνῶ τοιουτοτρόπως διαστρέφουσιν τὸν νοῦν αὐτῶν καὶ ταπεινοῦσι τὴν καρδίαν, ἀποβάλλουσιν ἅμα τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ κατὰ μικρὸν ἐκφυλίζονται, μὴ ἀνατρεφόμενοι ἐλληνοπρεπῶς, οὔτε τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος αὐτῶν ἀναγινώσκουσιν οὔτε ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν ἔχουσιν, ἀπομιμούμενοι τὰ ὀθνεῖα καὶ ξένα ἀποστρέφονται τὰ οἰκεῖα καὶ πάτρια καὶ καθίστανται ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὰ σεπτὰ τοῦ ἔθνους ἰνδάλματα· οὐκ ὀλίγοι δὲ παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν περιέργων δογμάτων τοῦ μαλλιαρισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ κηρύττουσιν ἑαυτοὺς διαρρηθὴν κοσμοπολίτας καὶ ὑβρίζουσι τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς ὡς ἀνοήτους καὶ μωράς. Λοιπὸν ἡ ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως καὶ ἡ ἀδιαφορία πρὸς τὰ πάτρια, ὁ πηθικισμὸς καὶ ἡ μίμησις τῶν εὐμμήτων ξένων ἐλαττωμάτων εἶνε ἂν μὴ ἀπατόμαι, ἐκ τῶν κυριωτέρων αἰτίων τῆς παρατηρουμένης ἐπ' ἐσχάτων παρ' ἡμῖν καταπτώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ συναισθήματος. Ἀλλ' ἄνευ ὑγιούς καὶ ἠθικοῦ συναισθήματος οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εὐγενὲς διανόημα, οὐδὲν εὐγενὲς ἐπίτευγμα· ἄνευ ἠθικοῦ ἔρεϊσματος τὸ κοινωνικὸν κατασκευάσμα εὐκόλως διασείεται καὶ ταχέως κατακρημνίζεται· ἄνευ ἠθικῆς ὁ ἄνθρωπος ἐπανερχεται εἰς τὴν ἀρχέγονον κατάστασιν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀποθηριούται. Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ τοιούτου κακοῦ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐπανεέλθωμεν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀειζῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν προπωδῶν εἰς τὸν ἀληθεῖ ἄνθρωπον ἰδεωδῶν.

Καὶ ἡ ἐπάνοδος αὕτη ἐπιτυγχάνεται ἀσφαλῶς εἰς ἡμᾶς ἰδίᾳ τοὺς Ἕλληνας, ἐνθεν μὲν διὰ τῆς ἀναζωπυρώσεως καὶ τονώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, ἐνθεν δὲ διὰ τῆς ἀγάπης καὶ θεραπείας τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων. Ὁ μὲν χριστιανισμὸς πρᾶττει καὶ ἐξευγενίζει τὴν καρδίαν, τὰ δὲ ἐλληνικὰ γράμματα ἀναπτύσσουν καὶ ἐξαιροῦσι τὴν διάνοιαν. Ἡ πολιτεία ὀφείλει νὰ καταστήσῃ ἐκ ποδῶν καὶ ἀποσκορακίσῃ συντόνως τὸν ἐπάρaton «μαλλιαρισμόν», ὅστις—καθὼς ἄλλοτε ἡπεδείξαμεν—εἶνε ἀχωρίστως συνδεδεμένος πρὸς τὴν ἀθείαν καὶ τὴν ἀνηθικότητα, τὴν ἀναρχίαν καὶ τὸν κομμουνισμόν. Ὁ μαλλιαρισμὸς εἶνε τὸ κατάλληλον ὄργανον πρὸς διάδοσιν τῶν ἀνηθικῶν ἀρχῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν θεωριῶν. Ἀλλὰ ἡ πολιτεία ἔχει καθήκον νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν διάδοσιν ἐφημερίδων καὶ βιβλίων, δι' ὧν οἱ πολῖται καὶ κατ' ἐξοχὴν οἱ νέοι διαφθείρονται ἠθικῶς καὶ ἐμποτίζονται ψυχροφρόνον δηλητήριον. Ἀπορεῖ τις τῇ ἀληθείᾳ πὼς τέλος πάντων ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις καὶ ἀνάγνωσις βιβλίων, δι' ὧν καταχλευάζεται ἀσυστόλως ἡ θρησκεία, καθυβρίζονται ἀναιδῶς τὰ ἱερὰ αὐτῆς σύμβολα καὶ καταρρακοῦται ἀναισχύντως ἡ ἀνθρωπίνη ἠθική.

Ἄν δὲ τινες ἐμωράνθησαν καὶ παρεφρόνησαν τοσοῦτον, ὥστε νὰ γράφωσιν ὅτι ἡ πατρις εἶνε «φόνισσα», ἡ θρησκεία καὶ ἡ σημαία «κουρελόπανον», εἶνε παράδοξον ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ κυκλοφορία τῶν βιβλίων αὐτῶν. Καὶ τίς δὲν φρίττει ὅτι οὐχὶ εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ τοὺς ἐνῆλικας, ἀλλ' εἰς τοὺς μικροὺς μαθητάς παραδίδονται, ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμ-

βουλίου ἐγκριμένα, πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ σπουδὴν, βιβλία ἀνόσια, καθυβρίζοντα ἀναισχύντως τὰ ἱερὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος σύμβολα; Τί θὰ εἴ-
πη τις βλέπων ὅτι οἱ παραπαίοντες τῷ λογισμῷ καὶ
μυσαροὶ τῶν πάντων ἀντροπεῖς, διαφθείρουν ἡθι-
κῶς τὴν νεολαίαν, τῆς πολιτείας ἐγκρινούσης καὶ
συναινούσης; Εἶνε τὸ πρᾶγμα οὕτω δεινὸν καὶ κακὸν
φουερὸν, ὥστε ἀποβαίνει ἀδύνατον νὰ χαρακτηρισθῇ
διὰ λέξεων προσηκόντως. Ἔχομεν βεβαίως πολίτευμα
φιλελεύθερον καὶ ἀγαπῶμεν κατ' ἐξοχὴν τὴν ἑλευθε-
ρίαν, ἀλλ' ἑλευθερία δὲν σημαίνει ἀκολασίαν. Ἀντὶ
τῶν ρυπαρῶν ἐντύπων καὶ ψυχοφθόρων φυλλαδίων
ἡπάντα νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν λαὸν ὠφέλιμα βιβλία
αἵτινα ἐν ἀπλῇ καὶ σαφεῇ καὶ ἑλληνοπρεπεῖ γλώσσῃ
συντεταγμένα θὰ πλουτίζωσι τὰς γνώσεις καὶ θὰ εὐ-
γενίζωσι τὸ ἥθος θὰ φωταγωγῶσι τὴν διάνοιαν καὶ
θὰ ἐμποιώσιν ὑψηλὸν καὶ γενναῖον φρόνημα. Διὰ
τῆς ὕλικῆς συνδρομῆς τοῦ κράτους καὶ τῆς προθύμου
ἀρωγῆς τῶν πλουσίων ὁμογενῶν, δύναται νὰ καταρ-
τισθῇ εὐκόλως λαϊκὴ οὕτως εἰπεῖν βιβλιοθήκη, ἣτις
θὰ παρέχῃ βιβλία εἰς τὴν [μόρφωσιν καὶ ἀνύψωσιν
τοῦ λαοῦ συντείνοντα. Διὰ βιβλίων συνοπτικῶν καὶ
εὐλήπτων θὰ διδάσκηται ὁ λαὸς καὶ πόρισμα τῆς
συγχρόνου ἐπιστήμης καὶ θὰ ἀναψύχεται, οἷονεῖ ἀνα-
βαπτιζόμενος ἐν τοῖς διαυγέσι νόμασι τῶν ἐθνικῶν
παραδόσεων. Τοιαῦτα δὲ βιβλία σύντομα καὶ εὐωνα
θὰ πορίζητε ὁ λαὸς εὐκόλως, καὶ θὰ δύναται καὶ δω-
ρεὰν νὰ ἀναγινώσκῃ ἐν βιβλιοθήκαις, αἵτινες πρέπει
νὰ ἰδρυθῶσι πολλαὶ κατὰ μικρὸν, οὐ μόνον ἐν ταῖς
μεγάλαις πόλεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς μικραῖς, ταῖς κώ-
μαις καὶ τοῖς χωρίοις, (περὶ τούτων πρέπει νὰ φροντί-
σωσιν οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες).

Εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ὠφελίμων βιβλίων πρέπει νὰ
προστεθῇ καὶ ἡ διὰ στόματος διδασκαλία γινομένη
ἀνελλιπῶς ὑπὸ φιλογενῶν καὶ φιλοτίμων ἐπιστημό-
νων, ὧν ἔργον ἔστε ἡ παροχὴ γνώσεων καὶ μάλιστα
ἡ μόρφωσις σεμνοῦ ἥθους καὶ ἐμποίησις ἐθνικοῦ φρο-
νήματος. Ἐὰν ὑπάρχωσι κατάλληλα βιβλία καὶ βι-
βλιοθήκαι, σχολεῖα ἐσπερινὰ καὶ κυριακὰ, ἀναγνω-
στήρια ψυχαγωγικὰ κέντρα, οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρ-
χει ὅτι ὁ φιλομαθὴς ἑλληνικὸς λαὸς θὰ προσφύγῃ
προθύμως εἰς αὐτὰ καὶ θὰ φεύγῃ ὅλως τὰ ἄσεμνα
θεάματα καὶ τὰ οἰκτρὰ ἀκούσματα, αἵτινα διαστρέφου-
σι τὸ ἥθος καὶ διαφθείρουν τὸν χαρακτῆρα. Εἶνε
δὲ προσέτι ἀνάγκη νὰ παύσηται σιγῶν ὁ ἄμβων καὶ
ἀκρύχεται θερμὸν τὸν κήρυγμα τῶν ψυχτροφῶν χρι-
στιανικῶν ἀληθειῶν. Ἀλλ' οὐ μικρὰν συμβολὴν εἰς
τὴν διάπλασιν ἀδαμαντίνου ἥθους καὶ τὴν ἑξάρσιν
τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος δύναται καὶ ὠφεῖλουν νὰ
εἰσενέγκωσιν αἱ σεμναὶ Ἑλληνίδες. Εὐρίτιμοι δέσποι-
ναι καὶ οἱ παρ' ἡμῶν κόρες, εὐμοιροῦσαι παιδείας καὶ γνη-
σίας ἑλληνικῆς μορφώσεως, θὰ ἀναλάβωσι τὴν φρο-
ντίδα, ὅπως διὰ καταλλήλου διδασκαλίας καὶ κατ' ἐ-
ξοχὴν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν παραδείγματος τηρῶνται

μετὰ στοργῆς αἱ λαμπραὶ ἑλληνικαὶ παραδόσεις καὶ
ἀποκρούονται οἱ ἰεωτερισμοί, οἱ τυχόν ἀσέδοντες
πρὸς τὰ σεμνὰ ἦθη καὶ τῆς ἀγνῆς τοῦ ἔθνους παρα-
δόσεις. Οὕτω θὰ φροντίζωσι πλὴν ἄλλων, ἵνα ἀντὶ
τῶν ἀσέμνων κορδακισμῶν τῶν πρεπόντων εἰς βαρ-
βάρους καὶ ἀγρίους, ἐπανέλθωσιν οἱ κύκλοι καὶ
σεμνοπρεπεῖς ἑλληνικοὶ χοροί. Θὰ καταδείξωσι διὰ
τοῦ ἑαυτῶν παραδείγματος ὅτι οὐχὶ ἡ γυνότης τῆς
σαρκὸς ἢ ὁ περίτεχνος καλλωπισμός, ἀλλ' ἡ λιτὴ καὶ
ἀνεπιίδευστος ἀμφέσις προσδίδει τὴν γυναικὶ ἀληθῆ
εὐμορφίαν καὶ ἀβρὰν χάριν, θὰ ὑπομνήσκωσιν εἰς
τὰς ὁμοφύλους τοὺς αἰώνιον κύρος ἔχοντας λόγους
τοῦ πολλοῦ ἐκείνου Περικλέους, ὅτι μεγάλη εἶνε ἡ
δόξα τῆς γυναικὸς, περὶ ἧς ἐλάχιστος γίνεται λόγος
μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν περὶ ἀρετῆς, ἢ περὶ ψόγου.

Ἀπλῶς εἰπεῖν πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ὅπως ἐκ
παντὸς τρόπου θεραπεύσωμεν τὰς ἡθικὰς ἀρχὰς καὶ
ἀναλάβωμεν τὰς οἰκείας καὶ πατρίους ἀρετάς. Διὰ
τῶν παντοίων ἀρετῶν καὶ τῶν εὐγενῶν συναισθημά-
των ἐπέτυχεν ἡ Ἑλλὰς τὸ πάλαι νὰ μεταρσιωθῇ εἰς
τὰ ἀθέατα τοῦ διανοητικοῦ βίου ὕψη καὶ παράσχη
τὸ ἰδεῶδες ἀνθρωπίνης τελειότητος πρότυπον. Διὰ
τῶν αὐτῶν ἀρετῶν θὰ δυνηθῇ καὶ πάλιν νὰ μεγα-
λουργήσῃ καὶ τὴν κοσμοϊστορικὴν αὐτῆς ἐντολὴν ἀ-
σφαλῶς νὰ ἐκκληρώσῃ.

Κ. Λογοθέτης

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
(Περιοδικὸν "Καὶνὴ Κτίσις,,)

ΟΔΥΝΗΡΩΤΑΤΗ ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ

* Ὁ αὐτόχρημα διωγμὸς τῶν ἱερέων τοῦ Νομοῦ
Ρεθύμνης ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ
Ἀθλοποτάμου ἐν μέσῳ 20ῶ αἰῶνι, εἰς μὲν τὸν
λαὸν προδξένησε χειρίστην καὶ ἀπογοητευτικὴν
ἐντύωσιν, εἰς δὲ τὸν ἐνοριακὸν Κλήρον τῆς
Κρήτης ὀδυνηροτάτην. Ὑπὸ τοῦ θεοφιλεστά-
του Ρεθύμνης ἱερεῖς τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης ἀπη-
ρεῦθη νὰ συγκεντρωθῶσι καὶ νὰ συσκεφθῶσιν,
ὅπως μαζὶ μὲ τὴν ἰδρυσιν συνδέσμου ὑποβάλωσι
νομοταγέστατα ὑπόμνημα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν
παραπονούμενοι διατὶ νὰ ἐξαιρεθῇ ἡ νῆσος Κρή-
τη καὶ νὰ μὴ ἐπεκταθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς
αὐτὴν πρὸς οἰκονομικὴν βελτίωσιν τοῦ ἐνοριακοῦ
κλήρου τῆς ὁ περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημε-
ρίων νόμος τοῦ 1923 ὅστις διὰ τοῦ νόμου 3615
ψηφισθέντος ἐσχάτως ἐπεκτείνεται εἰς τὰς Νέας
Χώρας, αἵτινες ἐκκλησιαστικῶς ἀφομοιώθησαν
μὲ τὴν Ἑκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐνῶ οἱ ἱερεῖς τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης ὡς κατω-
κοι ἑλευθέρως Χώρας ἐθεώρησαν [ἑαυτοὺς ἑλευ-

θέρους κατά τὸ Σύνταγμα νὰ ἰδρῦσῃσιν σύνδεσμον καὶ νὰ συσσωματωθῶσι, ἵνα διὰ τῆς συσσωματώσεως οὐ μόνον τὴν οἰκονομικὴν βελτίωσιν ἐπιδιώξωσιν, ἀλλὰ καὶ συναντῶμενοι μελετῶσι τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν καὶ τὰ ἠθικοπλαστικὰ μέτρα, ἅτινα δεόν νὰ χρησιμοποιοῦνται ὑπ' αὐτῶν πρὸς ἠθικὴν διάπλασιν τῆς κοινωνίας, ὁ θεοφιλέστατος Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου διαφωνεῖ ριζικῶς, καὶ μὴ ἀναγνωρίζων τούτους ἐλευθέρους καὶ δυ ἄμει τοῦ θεμελιώδους νόμου τοῦ Κράτους, τοῦ Συντάγματος, δικαιούμενοι νὰ συνέλθωσι καὶ ἰορῦσῃσιν σύνδεσμον, διατάσσεται ὅπως τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν ριφθῶσιν εἰς τὰς φυλακάς, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ διαλυθῶσιν ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς. Ταῦτα συνέβησαν τὴν 4ην παρελθόντος μηνὸς. Ὁκτωβρίου δὲ ὑπὲρ τοὺς 50 ἱερεῖς ἀπὸ ὅλους τὸν νομὸν Ρεθύμνης, εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν Ρεθύμνον ἵνα ἰδρῦσῃσιν σύνδεσμον. Ἡ χωροφυλακὴ δυστυχῶς ἀπεπειράθη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἱερέων ἢ πόλις μετὰ συγκινήσεως ζώητος παρεκλούθει τὴν ἐκβασιν ταχθεῖσα ἀνεπιφυλάκτως μὲ τὸ μέρος τῶν ἱερέων—δτε ἐπεμβὰς ὁ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων φύλαξ—εἰσαγγελεὺς, τὴν μὲν χωροφυλακὴν διατάσσεται νὰ σεβασθῇ τὸ Σύνταγμα, εἰς δὲ τοὺς ἱερεῖς ἐπιτρέπει συμφώνως τούτῳ, ἀνενόχλητοι νὰ χωρῇ σὺν εἰς τὴν ἑδρῶσιν σὺν δέσμῳ, ὅν καὶ ἰδρυσαν.

Μάτην οἱ θλιβόμενοι τὴν ἠθικὴν τῆς κοινωνίας κατάπτωσιν καὶ οἱ ἠθικολόγοι τονίζουσι ὅτι μόνοι οἱ ἱερεῖς, ὁ ἐνοριακὸς Κληρὸς, δταν ἀνυψωθῇ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν, θ' ἀποβῇ ὁ ἀληθινὸς διδάσκαλος, σύμβουλος καὶ πατήγγορος τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλλήνος, καὶ ὁ δυνατὸς παρύγων, ὁ ὁποῖος ὡς εἰς τὰς ἄλλας θὰ κατορθώσῃ νὰ καλλιεργήσῃ τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου δι' ὧν καὶ μόνον τὸ κακὸν ἐκρίζουται καὶ ἀνθεῖ ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς—Μάτην λέγομεν, λέγονται ταῦτα πάντα, ὅτι ἐπίσκοποι ὡς ὁ Ρεθύμνης θέλουσι τὸν ἱερέα νὰ σύρεται εἰς τοὺς δρόμους τῆς ἀμαθείας, ἀνεχεῖας καὶ κοινωνικῆς ἀνυποληψίας.

Ἐν τῇ ταπεινώσει τῇ πενίᾳ καὶ ἐξευτελισμῷ τοῦ ραγιά ἱερέως, νομίζουσιν ὅτι ἡ αἴγλη των περισσότερον καθίσταται καταφανής.

Καὶ ὁμως μόνον διὰ τοῦ ἱερέως θὰ ὁδηγηθῇ ὁ λαὸς εἰς τὴν τήρησιν τῶν Εὐαγγελικῶν ἀρχῶν, ἐάν ποτε τοῦτο συμβῇ. Εἰς ἱερεῖς καλὸς, εἰνὼ φέλιμος ὅσον καὶ εἰς ἐπίσκοπος, διότι οἱ τίτλοι οὐδόλως φελοῦσιν ὅπου ἂν ἀπῇ ἡ εὐαγγελικὴ δράσις.

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

Ἀπαραιτήτων διὰ κάθε
οικογένειαν

Η ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑΛΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ὡς εἶνε γνωστὸν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἀπέστειλε πρὸς ὅλους τοὺς Μακαριωτάτους Πατριάρχας καὶ τοὺς Ἀρχηγούς τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ὁμοίωτον ἐπιστολὴν δι' ἧς ἐρωτᾷ τὴν γνώμην αὐτῶν περὶ τῆς διορθώσεως τοῦ Πασχαλίου διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξετάσασα τὸ ζήτημα μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ προέδρου αὐτῆς κατέληξεν ὁμοφώνως εἰς τὴν κάτωθι ἀπόφασιν:

«Ἡ Δ. Ι. Σύνοδος, ἀναγνωρίζουσα τὸ ἐν τῷ ἰσχύοντι Πασχαλίῳ ὑπάρχον λάθος, ἐνεκα τοῦ ὁποίου δὲν τηρεῖται ἡ περὶ εορτασμοῦ τοῦ Πάσχα ἀπόφασις τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ τῆς προτάσεώς του ζητεῖ ἐπαναφορὰν τῆς ἰσχύος τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου, δέχεται διόρθωσιν τοῦ Πασχαλίου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐν γενικῇ Συνόδῳ συμφωνήσουν ὅλαι αἱ ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, καὶ δὴ ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων, δι' ἣν δὲν παρουσιάζει ἡ διόρθωσις τοῦ Πασχαλίου τὰ κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἡμερολογίου προβληθέντα τοπικὰ προσκόμματα καὶ ὅπως τηρηθῇ ἐλακρικῶς ἡ περὶ εορτασμοῦ διάταξις τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀποφευγομένης τῆς συμπτώσεως τοῦ χριστιανικοῦ πρὸς τὸ Ἰουδαϊκὸν Πάσχα. Ἀλλως προτείνει ἡ Σύνοδος, πρὸς ἄρσιν τῆς κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, ἐνεκα τοῦ εἰρημένου λάθους τοῦ Πασχαλίου προκινουμένης ἀνωμαλίας ὡς πρὸς τὴν νηστείαν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἵνα ἡ ἑβδομάς καθ' ἣν συμπιέται ἡ εορτὴ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων θεωρηθῇ ἑξαίρετικῶς διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ὡς Ἑβδομάς νηστείας, πλὴν τῆς ἡμέρας τῆς εορτῆς τοῦ Ἀγίου Πνεύματος»

— Ἀνακοινώσεις τοῦ Μακαριωτ. Ἀρχιεπισκόπου.

Ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου ζητήματος ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος εὐηρεοτήθη νὰ προβῇ εἰς τὰς κάτωθι ἀνακοινώσεις:

«Τὸ Πάσχα τοῦ προσεχὸς ἔτους 1929 θὰ εορτασθῇ κατὰ τὸ ἰσχύον Πασχάλιον τὴν 22 Ἀπριλίου παλαιὰ ἡμερομηνία, ἥτοι 5 Μαΐου ν. ἡ., διότι κατὰ τὴν γενομένην πρὸ τετραετίας διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου ἐθεωρήθη σκόπιμον νὰ μείνῃ ἀθικτὸν τὸ

Πασχάλιον, ἐνῶ καὶ τοῦτο ὅπως καὶ τὸ ἡμερολόγιον περιέχει σφάλματα. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ Α' Οἰκου-
μενικὴ Σύνοδος ὥρισεν ὅπως τὸ Πάσχα ἐορτάζεται
πάντοτε τὴν πρώτην πανσέληνον τὴν συμπέπουσαν
μετὰ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας ἢ ἀκολουθοῦσαν αὐτὴν
Κατὰ τὸ 1929 ἡ ἑαρινὴ ἰσημερία θὰ συμπέσῃ τὴν
21ην Μαρτίου, ἡ πρώτη δὲ μετ' αὐτὴν πανσέληνος
τὴν 12)25 Μαρτίου, ἐπομένως τὸ Πάσχα ἐπρεπε κα-
τὰ τὴν ταύτην διάταξιν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνό-
δου νὰ ἐορτασθῇ τὴν 18)31 (ν. ἡ.) Μαρτίου. Ἐν
τούτοις θὰ ἐορτασθῇ πέντε ὁλοκλήρους ἑβδομάδας
βραδύτερον. Ποῦ συνίσταται τὸ λάθος τοῦτο καὶ
πόθεν προέρχεται.

Ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος δὲν ὥρισε κατὰ
ποῖαν ἡμερομηνίαν θὰ τελεῖται τὸ Πάσχα. Ἡ διάτα-
ξις αὐτῆς ἐστιρίχθη οὐχὶ ἐπὶ ἡμερολογιακῆς ἀλλ'
ἐπὶ ἀστρονομικῆς βάσεως, ὥρισεν ὅπως τὸ Χριστι-
ανικὸν Πάσχα τελεῖται μετὰ τὸ ἑβραϊκὸν Πάσχα, τὸ
συμπίπτειν πρὸς τὴν μετὰ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν
πρώτην πανσέληνον. Ἡ Σύνοδος ὥρισεν ἀφετηρίαν
τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἐορτῆς τοῦ χριστιανικοῦ Πά-
σχα τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν συμπέπουσαν τότε πρὸς
τὴν 21 Μαρτίου καὶ τὴν μετ' αὐτὴν πρώτην πανσέ-
ληνον ἥτις δὲν συμπίπτει πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν
ἡμέραν. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τὴν
Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐν ἣ ἤκμαζον αἱ ἀσ-
τρονομικαὶ ἐπιστῆμαι, ὅπως καθορίσῃ καὶ ἀναγγέλλῃ
ἐτησίως πότε ἐμελλε νὰ τελεῖται τὸ χριστιανικὸν Πά-
σχα. Σύν τῷ χρόνῳ δὲ κατηρτίσθη καὶ τὸ Πασχάλι-
ον λεγόμενον, ἥτοι ὁ ἐκ τοῦ Πάσχα ἐξαρτώμενος κύ-
κλος τῶν ἐορτῶν. Ὡς ἀφετηρία ἐλήφθη ἡ ἑαρινὴ ἰ-
σημερία τῆς 21 Μαρτίου, προσδιωρήσθησαν δὲ αἱ
κατὰ Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον φάσεις τῆς σελήνης
κατὰ τὸν 19ετῆ κύκλον τοῦ Μέτωνος, καθ' ὃν τὰ 19
ἡλιακὰ ἔτη ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 235 σεληνιακοὺς μῆ-
νας καὶ συνεπὶς αἱ αὐταὶ φάσεις τῆς σελήνης ἐπα-
νέρχονται διήθεν μετὰ τὴν περίοδον τῶν 19 ἐτῶν,
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς αὐτὴν τὴν μηνολογίαν.
Οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ Μέτωνος ἀπεδείχθησαν ἐπι-
στημονικῶς ἐσφαλμένοι. Διότι τὰ 19 ἡλιακὰ τὰ τοῦ
Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἔτη δὲν συμπίπτουσιν ἀκρι-
βῶς πρὸς 235 σεληνιακοὺς μῆνας. Ἐν διαστήματι
307 ἐτῶν παρουσιάζεται διαφορὰ μιᾶς περίπου ἡμέρας,
μέχρι σήμερον ἡ διαφορὰ αὕτη ἀνέρχεται εἰς πέντε
ὁλόκληρας ἡμέρας, ἐπομένως τὸ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκ-
κλησίᾳ ἰσχύον Πασχάλιον ὑπολείπεται σήμερον τοῦ
ἀκριβοῦς καθορισμοῦ τῶν κύκλων τῆς σελήνης κατὰ
πέντε ἡμέρας. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ
γεγονότος ὅτι ἐνεκα σφάλματος τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμε-
ρολογίου τοῦτο καθυστερεῖ τοῦ ἡλιακοῦ ἢ τροπικοῦ
λεγομένου, ἥτοι τοῦ πραγ. ιατικοῦ ἔτους 11 λεπτὰ ἐτη-
σίως, ἐπομένως ἀπὸ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου
(325) μέχρι σήμερον ἡ ἑαρινὴ ἰσημερία ἀπὸ τῆς 21
Μαρτίου ὑπεχώρησεν εἰς τὴν 8 Μαρτίου, τὸ Πά-
σχάλιον ἔχει ἐσφαλμένους ὑπολογισμοὺς κατὰ 18 ἡ-
μέρας.

Ἐνεῦθεν συμβαίνει νὰ ἐορτάζωμεν τὸ Πάσχα
οὐχὶ μετὰ τὴν πρώτην πανσέληνον τὴν μετὰ τὴν
ἑαρινὴν ἰσημερίαν ἀλλὰ μετὰ τὴν δευτέρα πανσέλη-
νον. Τὸ λάθος τοῦτο συμβαίνει συνήθως ὁσάκις τὸ
Πάσχα συμπέπτει μετὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου τοῦ πα-
λαιοῦ ἡμερολογίου καὶ ὁσάκις ἡ πανσέληνος [ἡ μετὰ
τὴν ἑαρινὴν ἰσημερία συμπέπτει πρὸ τῆς 21 Μαρτίου
ὥστε κατὰ τὸ προσεχές 1929 ἔτος, ἂντι νὰ ἐορτά-
σωμεν τὸ Πάσχα τὴν 18)31 Μαρτίου, θὰ τὸ ἐορτά-

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ

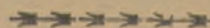
ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ

Τὸ Δεκαπενθήμερον Περιοδικόν

«ΝΕΑ ΖΩΗ»

σωμεν μετὰ 5 ἑβδομάδας, τὴν 22αν Ἀπριλίου—5
Μαΐου, ἥτοι μετὰ τὴν δευτέρα πανσέληνον ἢ ὁ-
ποία θὰ συμπέσῃ τὴν 10)23 Ἀπριλίου. Ἐνεκα δὲ
τοῦ σφάλματος τοῦτου, τοῦ ὀφειλομένου, ὡς εἴπω-
μεν, εἰς ἐσφαλμένους ὑπολογισμοὺς τοῦ Πασχαλίου
—τούς ὁποίους εἶνε ἀξιοσημείωτον ὅτι διέγνωσαν οἱ
Ἕλληνες ἐπιστήμονες καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Βυζαντίῳ—
καὶ τῆς μεγάλης βραδύτητος τοῦ Πάσχα, ἡ ἐορτή,
τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων θὰ συμπέσῃ τὴν παραμο-
νήν τῆς Κυριακῆς τῶν Ἀγίων Πάντων. Ἀλλ' ὡς
γνωστὸν, τῆς ἐορτῆς τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων προ-
ηγείται νηστεία τῆς ὁποίας τῶν ἡμερῶν ὁ ἀριθμὸς
δὲν εἶναι πάντοτε ὁ αὐτός, ἐξαρτώμενος ἐκ τῆς ἐ-
κάστοτε ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ νη-
στεία αὕτη ἀρχίζει μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Ἀγίων
Πάντων, δὲν θὰ ὑπάρξουν ἡμέραι νηστείας διὰ τὸ
προσεχές ἔτος. Τοῦτο θὰ ἐπαναληφθῇ καὶ κατὰ τὸ
ἔτος 1937 ὡς καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1945.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ Οἰκουμενικὸν Πα-
τριαρχεῖον προέτεινε τὴν περὶ ἐορτασμοῦ τοῦ Πάσχα
ἀποκατάστασιν τῆς διατάξεως τῆς Α' Οἰκουμενικῆς
Συνόδου, ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος [τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος προέβη εἰς τὴν γνωστὴν ἤδη ἀπόφασιν».

Ἡ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΣΣΩΜΑΤΩΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΟ ΑΛΗΘΕΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΕΚ-
ΚΛΗΣΙΑΣ

Ἐὰν ὅλαι αἱ ἐπαγγελματικαὶ τάξεις θε-
ωρῶσι καὶ δικαίως τὴν συσσωμάτωσιν ὡς
τὸ μόνον μέσον τῆς βελτιώσεώς των, ὡς τὸ
μόνον μέσον τῆς προόδου των, ὡς τὸ μόνον
μέσον δι' οὗ καλλιεργεῖται ἡ ἀγάπη καὶ φι-
λαλληλία, ὁ κληρὸς ἐδεῖ νὰ εἶχεν ἀγάγει
τὴν συσσωμάτωσίν του εἰς περιωπὴν καὶ
λειτουργίαν τοιαύτην, ὥστε νὰ εἶνε αὕτη
ὑπόδειγμα πρὸς μίμῃσιν εἰς τὰς λαϊκὰς τά-
ξεις.

Μόνον διὰ τῆς ἀληθοῦς συσσωματώσε-
ως καὶ ὁργανώσεως ὁ Κληρὸς θὰ ἠδύνατο
νὰ ἀχθῇ εἰς περιωπὴν ζηλευτὴν καὶ δρᾶ-
σιν ἐπωφελεστάτην, καλλιεργῶν τὰς εὐαγ-
γελικὰς ἀρχὰς παρὰ τῷ λαῷ. Δυστυχῶς δ-

Οἱ φίλοι συνδρομηταὶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἔκδοσις τῆς Νέας Ζωῆς» δὲν ἀποτελεῖ κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἣς στείλωσι προθύμως καὶ εὐχαρίστως τὴν μικρὰν συνδρομὴν των.

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Καὶ συστήνετε πάντοτε εἰς τοὺς
φίλους σας τὸ περιοδικόν
«ΝΕΑ ΖΩΗ»

μὴ ἐπεκράτησαν εἰς πολλοὺς τοῦ ἀνωτέρου καλουμένου κλήρου γινώμει ἐσφαλμέναι καὶ διὰ τοῦτο βλαβεραὶ διὰ τὸν Κλήρον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ πνεῦμα τῆς συσσωματώσεως μόνον παρ' ἐλαχίστοις ἐπισκόποις καὶ μητροπολίταις συναντᾶται, οἱ λοιποὶ εἴτε ἐν γνώσει εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ εἶνε κατὰ, προτιμῶντες τὴν μεμονωμένην δρᾶσιν των, ἥτις διὰ τοῦτο ἀποβαίνει ἐλαχίστη καὶ ἀκαρπὸς πολλάκις. Καὶ τὸ χεῖριστον νομίζοντες ὅτι τὸ πᾶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρέει, ὅτι μόνον ἡ σωματικὴ παρουσία των ἀρκεῖ καὶ ὑπεραρκεῖ, ἀποκροῦν μετὰ φανατισμοῦ τὴν συσσωμάτωσιν τοῦ ὁργάνου πρὸς βελτίωσιν καὶ δρᾶσιν ἐνοριακοῦ κλήρου των. Οἱ παπᾶδες κατ' αὐτοὺς εἶνε σκοτεινὰ ἢ ἑτερόφωτα σώματα, ποῦ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν πρέπει νὰ δρῶσιν. Οἱ παπᾶδες κατ' αὐτοὺς δὲν ἔχουν κανένα λόγον ὑπάρξεως εἰμὴ νὰ βαπτίζωσι καὶ θάπτωσι. Νὰ συσσωματωθῶσι! νὰ συσκεφθῶσι! νὰ συζητήσωσι κοινωνικὰ καὶ ἡθικοθρησκευτικὰ ζητήματα! Ἀπαγορεύεται. ἀκούουν μόλις σκεφθῶσι τοιοῦτόν τι. Ἐμτελλόμεθα! (διότι οὐδέποτε ἀκούουν τὴν λέξιν παρακαλοῦμεν) ἀκούουν ἀγρίως, ὅπως σιωπᾶτε, —διότι αὐτὸς εἶνε ὁ προορισθὸς σας— ἄλλως θὰ ἐφαρμόσωμεν ἐναντίον σας τοὺς ἰσχυροὺς κανόνας! οἵτινες τὸνναντίον ἐπιτακτικῶς συνιστᾶσι τὴν συσσωμάτωσιν, τὴν σύσκεψιν καὶ τὴν ἀπὸ κοινοῦ δρᾶσιν. Καὶ οἱ δυστυχεῖς ἱερεῖς πνίγοντες τὴν λύπην των σιωπῶσι. Οὕτως ἔχει ἡ κατάστασις καθ' ἣν στιγμὴν, λυμαινόνται τὸν χριστιανικὸν λαὸν πάντες οἱ ὁρατοὶ καὶ ἀόρατοὶ ἐχθροί, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λαὸς διέρχεται θρησκευτικὴν κρίσιν, λίαν ἀνησυχαστικὴν.

Οἱ ἱερεῖς οἱ ἐντεταλμένοι ποιμένες, πρέπει νὰ σιωπῶσι, πρέπει νὰ θεῶνται σιωπῶντες καὶ ἀδρανεῖς τὸν ἀποδεκατισμὸν τοῦ ποιμνίου των, ἄοπλοι καὶ περίλυποι.

Μόνον ἱερεῖς ἐλεύθεροι, μόνον ἱερεῖς μορφωμένοι καὶ συσσωματωμένοι, δύναται ἐκτελοῦντες κοινὸν πρόγραμμα, νὰ σώσωσι τὴν κατάστασιν διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, ἄλλως μὲ τὴν σιωπὴν, μὲ ἱερεῖς ἀμαθεῖς καὶ παινομένους, μὲ χειροτονίας ἱερέων ἐκ μέσῳ 20ῦ αἰῶνι προσώπων κερκτιμένων ὡς ἀνώτατον ὄριον μορφώσεως ἐνδεικτικὸν δευτέρας τάξεως ἐξισταξίου γυμνασίου, εἶνε εὐκολώτατον νὰ ἐννοήσῃ πᾶς τις τὸ ἀποτέλεσμα εἰς ὃ θὰ φθάσῃ ὁ λαὸς ἐντὸς ἐγγυτάτου χρόνου, ἀνευ θρησκευτικοῦ συναισθήματος.

Ἡ μὴ ἐπιστροφὴ τοῦ φύλλου θεωρεῖται ὡς ἀποδοχή.

Οἱ διὰ πρώτην φορὰν λαμβάνοντες φύλλον καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ὅπως ἀφοῦ διαβάσουν προσεκτικὰ τὸ φύλλον μας ἐπιστρέψουν αὐτό. Οἱ μὴ ἐπιστρέφοντες τὸ φύλλον θεωροῦνται ὡς ἐγγραφεῖς συνδρομηταὶ καὶ παρακαλοῦνται ὅπως ἐμβάσωσι διὰ ταχ. ἐπιταγῆς τὴν συνδρομὴν των ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνός.

Τὸ περιοδικὸν ἐκδιδόμενον τὴν πρώτην ἐκαστοῦ μηνός εἰς διπλοῦν φύλλον ἀποστέλλεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς μας τακτικῶτατα.

Τὰ ἐμβάσματα τῶν συνδρομῶν ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀφορᾷ τὸ περιοδικὸν δεῖν νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «ΝΕΑ ΖΩΗ» Βάμον (Κρήτης).

Οἱ μὴ λαμβάνοντες φύλλον τι ἐξ ὑπατιότητος τοῦ ταχυδρομείου παρακαλοῦνται ὅπως καθιστᾶσι γνωστὸν τοῦτο πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

Τύποις Ε. ΠΕΤΡΑΚΗ—Χανιά